

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Leto II.

Zagreb, 3. marca. AA. Definitivno je sklenjeno, da bo slavnostni krst parnika »Kraljica Marija« v Splitu v soboto 7. t. m. Posebni vlak za povablence iz Beograda odpelje iz Beograda ob 8. zjutraj, za zagrebske povablence pa bodo po potrebi večernemu brzovlaku priklopljeni 2 do 3 vagoni. Beograjski posebni vlak za povablence goste bo vozil kot druga partija brzovlaka.

Rim, 3. marca. v. Snoči je pričel veliki fašistovski svet v palači Venezia svoje marčno zasedanje. Bili so prisotni vsi člani razen Rocca in Marconija. Glavni tajnik stranke Giuristi je poročal o položaju stranke in njenem delovanju v poslednjih petih mesecih. V debati so se oglasili k besedi Mussolini, Mosconi, Bottai in drugi.

Nocoj se zasedanje nadaljuje. Grandi in Sironi bosta poročala o pomorskem sporazumu med Veliko Britanijo, Francijo in Italijo.

Rim, 3. marca. v. Danes popoldne se je po krajšem presledku spet sestala poslanska zbornica. Takoj ob začetku se je so ministrali z prekooceanske letalce, nato so zaključili razpravo o proračunu notranjega ministrstva. Sledile so tri več ali manj važne interpelacije.

Jutri bodo razpravljali o proračunu ministrstva za javna dela, v petek pa o proračunu zunanjega ministrstva. Takrat bo zunanjji minister Grandi podal daljši ekspozé, za katerega se politična javnost zelo zanima zaradi ravnokar sklenjene angleško-francosko-italijanske pomorske pogodbe.

Basel, 3. marca. AA. Danes je bila ustanovljena mednarodna hipotekarna banka s 25 milijoni švicarskih frankov kapitala, ki so ga podpisale vodilne nemške, angleške, francoske, nizozemske, švicarske in skandinavske banke. Pred ustanovitvijo banke so se vršila večmesečna pogajanja med evropskimi finančniki. Gospodarski krogi upajo, da bo novi denarni zavod razbiral finančne transakcije in omilil veliko pomanjkanje kapitala v srednjeevropskih deželah. Banka bo tudi v stalni zvezi z reparacijsko banko v Baslu.

Madrid, 3. marca. AA. Po končani predstavi so bili hudi neredi. Predstavi je prisostvoval polkovnik Macia. Ko je zapustil gledališče, ga je obkolila ogromna množica in mu prirejala ovacije. Mnogi so manifestirali za republiko. V spopadu z redarstvom je bilo mnogo oseb ranjenih in aretiranih.

Madrid, 3. marca. AA. Maura in Cambo sta ustanovila novo ustavno stranko, ki je proti diktaturi in proti republiki ter zahtevala rešitev katalonskega vprašanja.

Helsingfors, 3. marca. AA. Novoizvoljeni predsednik republike Svinhufvud je zavzel svoje mesto. Svecanosti so prisostvovali člani parlamenta, diplomatski zbor itd. Predsednik Svinhufvud je izjavil, da bo vztrajal na miroljubni politiki.

Berlin, 3. marca. AA. Nemška ljudska stranka je vložila v parlamentu predlog, da naj znaša starost volilca za parlament in za pokrajinske skupščine 25 let. Po dosedanji ustavi znaša ta doba 20 let. Listi dvomijo, da bo ta predlog našel v parlamentu ustavno predpisano večino.

Rim, 3. marca. n. Tekst pomorskega sporazuma bodo bržkone jutri objavili. Tedaj bo definitivno rešeno delikatno nesporazumljenje med Francijo in Italijo, ki se je zavlčevalo že ves čas od londonske pomorske konference dalje. Na ta način so evropski politiki odstranili zadnjo zapreko za splošni pomorski mir. Italijo, ki se je izgovarjala na nepostojljivost Francije, so postavili Angleži pred dilemo, da sprejme sporazum ali da vzame nase vso odgovornost za novo pomorsko tekmovanje. Italijansko vlado so na tak način silili sprejeti ta sporazum.

Še fašistovski tisk, ki se je zelo skeptično izražal o Hendersonovem posetu v Parizu, je bil iznaden, ko so v Parizu sklenili sporazum, razburjen, ko je Henderson krenil proti Rimu, poln hvale pa, ko je Hendersonu njegova misija uspela. Fašistovski tisk pozdravlja sedaj ta sporazum, izraža svoje navdušenje in slavi Mussolinija, pa ne štedi s pohvalo niti napram Hendersonu in celo niti napram Briandu. Simptomatično pa je, da vprašanja o pomorski pariteti dosledno ne pograva.

»Giornale d' Italia« opozarja, da je sporazum med Veliko Britanijo in Italijo dosežen, da sta Italija in Francija reducirali svoj pomorski program in ga za prihodnjih

6 let omejili, da so prenehala nasprotstva med Italijo in Francijo in da bodo sedaj, ko so tehnična vprašanja urejena, skušali urediti še politična vprašanja. Treba pa je zaradi tega izkoristiti iskreno prijateljsko razpoloženje, ki je zavladalo po sklenitvi sporazuma. Italija in Francija morata rešiti še celo vrsto medsebojnih vprašanj.

«Tribuna» poroča v svojem poročilu iz Londona, da naglašajo britanski diplomatski krogi, da so bili rimski razgovori britanskega zunanjega ministra zelo težki, da pa je Italija dokazala svojo dobro voljo in da je s svojo popustljivostjo omogočila sporazum. V Angliji so zelo radovedni, kakšen je sporazum in kolika je superiornost francoske vojne mornarice nad italijansko. Prepričani pa so, da je Italija pristala na kompromis le zaradi tega, ker ta francoska superiornost ni tako velika, saj je Mussolini znal braniti italijanske interese.

London, 3. marca. n. Ministra Henderson in Alexander sta se snoči vrnila v London. Na postaji ju je sprejela velika masa ljudstva ter jima priredila navdušene ovacije. Danes bo Henderson v spodnji zbornici na kratko poročal o svojih pogajanjih v Parizu in Rimu. Sporazum bo le mimogrede omenil. Tekst tega sporazuma bodo objavili šele jutri ali pojutrišnjem. Včeraj so

ga predložili vladam Združenih držav, Japonske, britanskih dominijonov in Indije. V kratkem pričakujemo primerne odgovore.

V razgovoru z novinarji je Henderson dejal, da je prav zadovoljen z izidom svojega pota v Pariz in Rim. Sporazum bo okrepil prijateljske odnose med Anglijo, Italijo in Francijo.

Pariz, 3. marca. AA. Francosko časopisje se še vedno obširno bavi z rimskim pomorskim sporazumom. »Echo de Paris« pravi, da je bila priznana Italiji pariteta v 10.000 tonskih in v oklopnih križarkah, dočim je bila priznana Franciji premoč v drugih vrstah vojnih ladij, v številu podmornice. Po rimskem sporazumu bo Francija imela 81 tisoč ton podmornic.

Rim, 3. marca. A.A. Po vesteh iz Pariza, Londona, Washingtona, Tokija in drugih prestolnic je pomorski sporazum med Francijo, Italijo in Anglijo povsod napravil najboljši vtis. Vse vodilno časopisje ga prijazno pozdravlja in vidi v njem jamstvo miru. Posebno zadovoljni so angleški listi.

London, 3. marca. AA. Ko je državni podtajnik za zunanje zadeve Dalton v spodnji zbornici naznanil, da je bil dosežen sporazum med Anglijo, Francijo in Italijo, so vsi poslanci vstali in pozdravili vest z velikim navdušenjem.

Sprejem na zapadnem kolodvoru - Posvetovanja med dr. Curtiusom in dr. Schobrom

Dunaj, 3. marca. d. Nemški zunanji minister dr. Curtius je danes dopoldne ob pol 10. s svojim spremstvom dospel na Dunaj na zapadni kolodvor, kjer so ga pri srčno pozdravili zastopniki vlade, mnogi uradniki, novinarji in mnogostevilno občinstvo. Zapadni kolodvor je bil okrašen z nemškimi in avstrijskimi zastavami. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica ljudstva. V nekdanji dvorni čakalnici so se zbrali k sprejemu podkancelar in zunanji minister dr. Schober, v zastopstvu zveznega predsednika kabinetni ravnatelj Klästersky, v zastopstvu zveznega kancelarja sekijski načelnik Horičky, glavni tajnik za zunanje zadeve Peter, poslanik dr. Junkar, dalje nemški poslanik grof Lerchenfeld in mnogi uradniki zunanjega urada in nemškega poslaništva na Dunaju.

Vlak je prišel z 10 minutno zamudo. Zunanega ministra dr. Curtiusa so spremljali drž. tajnik Pinder, ministerijalni ravnateli dr. Ritter, avstr. poslanik v Berlinu

dr. Frank in drugi. Ko so došlece v dvorni čakalnici pozdravili podkancelar dr. Schöber, kabinetni ravnatelj Klastersky in sekcijski načelnik dr. Horický, so odšli gostje proti izhodni strani. Ko so se pojavili na ulici, je začela množica burno vzklikati: Živijo! Ljudje so mahali s klobuki in pozdravljali nemške goste z robci. Slišali so se klici: »Živela Nemčija! Živela velika nemška domovina!« Dr. Curtius se je vidno vzradoščen zahvaljeval na vse strani. Nato so gostje odšli v hotel »Imperial«, kjer so jim bila pripravljena stanovanja.

Dunaj, 3. marca, d. Ob 11:30 dopoldne sta nemški državni minister za zunanje zadeve dr. Curtius in državni tajnik dr. Pinder posetila zveznega kancelarja dr. Enderja. Pri tej priliki sta zveznemu kancelarju vnovič izrazila obžalovanje, da nemškemu zveznemu kancelarju dr. Brüningu zaradi važnega parlamentarnega dela ni bilo mogoče zapustiti Berlina. Državna vlada pa bo gledala, da bo odloženi poset dr.

žavnega kancelara nadoknadila. Po posetu pri zveznem kancelarju sta odšla zunanji minister dr. Curtius in državni tajnik dr. Pinder k podkancelarju in zunanjemu ministru dr. Schobru, kjer se je vršil podoben razgovor, ki sta mu prisostvovala tudi oba poslanika grof Lerchenfeld in dr. Frank. Najprej so razmislili splošni politični položaj, pot. pa so govorili o vprašanjih, ki predvsem zadevajo Nemčijo in Avstrijo.

Opoldne je sprejel zvezni predsednik dr. Miklas nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa, ki je prišel k njemu v spremstvu nemškega poslanika grofa Lerchenfelda. Ob 1:15 sta zvezni predsednik Miklas in njegova soproga v čast gostom priredila pojedino.

Popoldne so se v uradu zveznega kancelara nadaljevala posvetovanja s podkancelarjem dr. Schobrom, ki so se bila že dopoldne pričela.

Tržaški listi trdijo, da je vseh 12 aretiranih Slovencev priznalo svojo krivdo -- Gonja proti duhovnikom tudi ob tej priliki

Trst, 3. marca. v. Včerašnjí opoldanski »Il Piccolo della Sera« poroča, da so Slo-
venci, ki so bil aretirani v noči od 30. no-
vembra na 1. decembra l. l. nekaj ur po-
tem, ko so neznani teroristi ustrelili finanč-
nega stražnika Cezarja Rastellija, priznali
krivdo zaradi atentata. Po uradnem poro-
čilu je teh oseb 12, in sicer: 30letni Darko
J. Šavli, 23letni Darko A. Lipicar, 22letni
Rudolf J. Rogelj, 23letni Avguštin A. Moč-
nik, 22letni Valentin Š. Lipicar, 20letni
Leopold Lango, 19letni Andrej M. Brezav-
šek, 18letni Leopold J. Suligoj, 25letni Mar-
ko J. Močnik, 22letni Leopold J. Lipicar in
24letni Ivan J. Jug. Vsi so baje priznali,
da so neposredno sodelovali pri atentatu,
le Jug je dosledno odvrčal krivdo od
sebe.

List poroča tudi o nekaterih novih podrobnostih o atentatu. Rastelli — pravi — je odhajal na kratek dopust. Preden pa je odpotoval domov, je povabil svoje tovariške iz kanaske vojašnice na kratek izlet proti Kalu. Z avtomobilom so se 30. novembra proti večeru odpravili iz Kanala in so se medpotoma ustavili v Koprivišču v Močnikovi gostilni. Izpili so liter vina in ko so nameravali nadaljevati svojo pot, je pristopila k njim gostilničarjeva hči in jim ponudila še liter vina, češ da ga bodo plačali.

fantje, ki jih je bilo okrog 22 zbranih v sosedni sobi. Vprašala jih je tudi, kam gredo. Finančni stražniki so sprejeli ponujeno vino.

Med tem pa je nekaj fantov zapustilo gostilno. Odsli so po orožje, puške modela 91 in samokrese modela-89, kakršne rabijo v italijanski vojski, ter nato po bližnji na vijugasto cesto, ki se vzpenja iz Koprivišča v Kar pri Kanalu. Ko so kmalu potem prišli finančni stražniki s svojim avtomobilom na večji cestni ovinek — okrog 1500 m daleč od Koprivišča, sta padla prva dva strela. Avtomobil se v prvem hipu še ni ustavil in ko je spjelal spet po ravni cesti, je padlo nadaljnjih 12 strellov in potem so sledili streli drug za drugim, še ko je šofer pogasil luči, Rastelli je bil med tem že ubit.

Se tisto noč so odpeljali v zapore vse fantje in moške iz Koprivišča, 12 so jih pridržali. V preiskovalnem zaporu so fantje baje priznali, da sta se pri njih tistega usodnega večera v stranski sobi kopriviške gostilne mudila dva doslej neznana terorista, neki Viktor Hvala in Stanislav Kamenšek, ki da sta jih nagovarjala, naj sovražijo vse, kar je italijanskega. Ob obeh sta jih kmalu zapustili, med njimi pa je ostal Valentin Lipicar, ki je dal mi-

cijativo za atentat, čim so se v kopriviški gostilni pojavili finančni stražniki.

»Il Popolo di Trieste« pa poroča, da je kopriviški župnik moralno skriv kopriviškega atentata, saj je kmalu potem prisegel, da so vsi obdolženi fantje nedolžni. List naglaša, da so vsi fantje krivi, saj so vsi razen Juga svojo krivdo priznali.

Atentata v Koprivšču obdolžene osebe bodo izročili posebnemu sodišču.

Split, 3. marca. k. Včeraj je dospela v Split delegacija Poljakov, ki bo pripravila vse potrebno, da se na otoku Šolti blizu Poljskega doma postavi spomenik maršala Pilsudskega. Kip bo ulila neka livarna v Varšavi. Meseca junija ga bodo na svečan način odkrili. Odkritja se bodo udeležilo mnogo Poljakov, ki bodo nalašč za to priložnost prišli iz Varšave in se bodo ob tej priložnosti dalje časa pomudili na našem Jadranu.

London, 3. marca. AA. V bolnici v Middlesboroughu je 38 bolniških sester stopilo v stavko, ker so odstavili njihovo prednico. Pred bolnico se je zbralo na tisoče ljudi, ki so čakali da sestre odidejo. Medtem so pa ostale še nekaj ur v bolnici, čeprav so ji rekli, da jih ne potrebujejo. Končno so sestre vendarle odšle, pozdravljene od velike množice.

Policija je preprečila, da bi ljudje vdrli v bolnico. Nove strežnice, ki so nastopile službo, so bile deležne velikih sovražnih protidemonstracij.

Ustvarjajočim več veljave!

Pravilna je konstatacija g. Antona Lačojica, da je sedanje vrednotenje človeka samo po njegovi hierarhični poziciji napačno in da treba postaviti kot najvišjo vrednoto edinole: nadarjenega, duhovno globokega, moralčno močnega moža, skratka moža-tvorca za našo duhovnost. Točna in pravilna je ta sodba o hierarhiji naših vrednot, a tudi nujno potrebna, ker že se vidi, da je ustvarjajoče sile vedno manj v našem kulturnem življenju. Še nikdar niso imeli prevodi tako dominantne pozicije v naši književnosti kot sedaj. Naše vrednote ljudi je res že docela samo šablona, ko odločujeta le službeni položaj in seveda premoženje. Na šablono zgrajena hierarhija pa je nujno napačna, ker ne upošteva one največje sile, ki je kvas vsega napredka, sile, ki je v ljudeh ustvarjajočih vrednote. Ti ustvarjajo dobe, ti so impulz vsega mišljenja in ona sila, ki stopnjema dviga narod. Njih dela so zgodovina naroda, dočim so navadno od šablone privilegirani ljudje le ozadje, pred katerim se razvija dejanje ustvarjajočih ljudi. Ne redko, celo ozadje, ki ovira ustvarjanje. Seveda pa s tem ni rečeno, da ne bi mogli včasih biti tudi po šablono dvignjeni ljudje — ustvarjajoči.

Kakor je konstatacija o napačnem vrednotenju ljudi nujno potrebna, tako pa sama konstatacija ne zadostuje. Treba priti do tega, da bo napačnega vrednotenja konec in da bodo ustvarjajoči ljudje res uživali v naši javnosti polno veljavo. To se pa ne da doseči, če ustvarjajoči tudi sami ne bodo poskrbeli, da se njih glas sliši. Ustvarjajoči morajo družbi in javnosti svojo veljavo sugerirati in to je mogoče le na ta način, da v resnici izvršujejo dolžnosti in pravice voditeljev naroda. Ključ: več aktivnosti velja v prvi vrsti za one, ki so po svojem talentu, po svojem značaju in svojem znanju poklicani v prve vrste. Ti morajo tudi v resnici stati v prvih vrstah in biti borci, da ima narod nekaj od njih talenta, sposobnosti, značajnosti in znanja. V privatno tišino zakopani talenti so kot neobstoječi talenti, od katerih nima javnost nič. Talent, ki se skriva pred ljudmi, so brez bleksa in zato jih tudi nihče ne more dvigniti na veljavno in ugledno mesto. Samo neizogibna posledica je potem, da javnost dvigne potem na njih mesto druge in niti najslabše ni to, da dvigne potem tiste, o katerih vsaj to ve, da imajo nekaj bleksa. Premoženje in službeno mesto pa imata nekaj bleksa čisto gotovo.

Treba priznati, da so naši inteligenti to dolžnost aktivnosti intelligence nekoč dobro pojmovali in izvrševali. Vsi naši veliki pesniki so bili tudi voditelji naroda in naš nacionalni program je še vedno zasidran v Prešernu. In tudi to je res, da je polagoma prišel naš narod spoznavati veliko delo svojih pesnikov, ko so mu kazali pot v napredek. Zato je naš narod že marsikateri pesnikov jubilej proslavil kot pravi narodni praznik in še v večji meri bi se to godilo, če bi se naši prvi ljudje oglašali, kadar je bilo potrebno slišati avtoritativne besede. Ali dostikrat je naš narod zaman skušal, da bi slišal to besedo in nič čudnega ni, če je uplival ta izostanek potrebne besede kot razočaranje.

Kakor je z novimi pesniki, pisatelji in umetniki, tako pa je tudi z našimi znanstveniki. Mnogo premalo sliši narod njih besedo, a slišal bi jo rad, saj se naš narod rad ponaša s svojimi velikimi močmi. Pa tudi to ima naš narod rad, da imajo ti močje tudi visoko mnenje o sebi, da se ne uklonejo šablono, temveč branijo svoje pravice. Ponosni ljudje so vedno simpatični narodu, ne ljubi pa narod onih, ki imajo premalo trd tilnik. Če boleha danes slovenska družba na tem, da nima pravega pravca, potem ni to samo krivda družbe, temveč tudi intelligence, ker ne vrši več svoje dolžnosti kot vodnik naroda. Naravna posledica te neaktivnosti pa je, da intelligenci tudi ne uživa onega ugleda, ki bi ga v nacionalnem interesu morala. Neaktivnost vedno povzroča izgubo pravic.

Ustvarjajoči naprej, sposobni in značajni delavci naprej! To je klic, ki je odrešilen za vsako dobo, zlasti pa za sedanjo, ki je bila nakrat postavljena na čisto nove temelje. Najsi smo si še tako želeli Jugoslavijo, vendar je postal z njenim nastankom nov položaj, ko je bilo treba pričeti graditi na čisto novih temeljih, na jugoslovanskih. A velik del intelligence je še danes pri tej gradnji neaktiven. Nekdo pa mora biti v prvih vrstah in niso krivi nesposobni, če

Zaključek ankete o lesni industriji

Industrijci so sprejeli predlog ministra Serneca glede organizacije prodaje

Beograd, 3. marca. 1. Pod vodstvom načelnika g. Koprivnika se je danes dopoldne nadaljevala anketa o lesni industriji. Najprej je nastopil dr. Ulmansk, ki je sporočil prisotnim sklep lesnih industrijcev, da sprejmejo predlog ministra za gozde in rudnike inž. Dušana Serneca o organizaciji prodaje in da v nekaj dneh izberejo že omenjeni odbor, ki bo izvršil vsa pripravljala dela, nato pa uredil arrangement z Romunijo.

Tajnik ljubljanske zbornice za TOI doktor Mohorič je poročal o vprašanih slovenske lesne industrije. Poročal je pred vsem, da bi bilo treba znižati prevozne postavke za bolj oddaljene kraje. Zatem se je nadaljevala razprava o prometnih vprašanjih, ki je trajala vse dopoldne. Ob 11:30 je prišel k zborovanju tudi minister Sernec ter je ostal do zaključka dopoldanske seje ob 12:30.

Popoldne se je anketa ob 16:30 nadaljevala. Vodil jo je spet načelnik pri ministrstvu za gozde in rudnike g. Koprivnik. Na dnevnem redu je bilo vprašanje delavskega zavarovanja, o katerem so zelo izčrpno razpravljali. Končno je dr. Topalović obrazložil zahteve delavcev o organizaciji prodaje našega lesa. G. Deutsch je v imenu lesnih industrijcev imel zaključno besedo in je dejal med drugim:

»Naše današnje delo je končano. Dovolite mi, da se najprej najtopleje zahvalim Vam, g. načelnik, v odsotnosti g. ministra v imenu svojih tovarišev za potrpljenje in paznjo, s katerima ste poslušali naše referente in govornike. Mi smo iskreno in odkrito pokazali naše današnje težko stanje lesne industrije. Naši referati in predlogi so bili, kakor ste se sami prepričali, izčrpno motivirani in so vsebovali jasne sklepe. Pažnja, s katero ste spremljali naše razprave, posebno konkretni predlog o organizaciji prodaje našega izvoznega blaga, ki je našel toliko odziva v naših vrstah, so vzbudili v nas zaupanje, da čas, ki smo ga posvetili temu delu, ni bil brez koristi. Z gotovostjo upamo, da bo ta anketa olajšala položaj naše lesne industrije in da bo izhodna točka za novo sistematično delo v našem lesnem gospodarstvu. Naše lojalno in iskreno sodelovanje, da se doseže ta cilj, Vam bo vedno na razpolago, brez vsake omejitve v času in prostoru. Menim, da nam za enkrat ni mogoče preko naših predlogov, ki so se konkretizirali v referatih, kot zaključek naših današnjih razprav bi bila potrebna resolucija. Dovoljujem si povedati, da bomo to predložili pisмено v sporazumu z našimi zvezami in na podlagi razprav te ankete.«

Nato je g. Koprivnik zaključil anketo.

Napredovanja profesorjev

Beograd, 3. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja, v skladu s predsednikom ministrskega sveta so na predlog ministra za prosveto napredovali profesorji: dr. Simon Dolar v Kranju v 3a-I, dr. Ignacij Fluder v Mariboru, dr. Ivan Pregelj na klasični gimnaziji v Ljubljani, Franc Nicič na gimnaziji v Mariboru, Vincencij Marinko na drugi realni gimnaziji v Ljubljani v 4-I, Josip Kota na drugi realni gimnaziji v Ljubljani, Alojzij Lapajne na prvi realni gimnaziji v Ljubljani, Srečko Brodar v Celju, Maks Kovačič na realni gimnaziji v Mariboru v 6-I, in Viktor Grintov na realni gimnaziji v Mariboru v 7-I.

Upokojitev

Beograd, 3. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja in na predlog ministra za pravosodje je s soglasjem predsednika ministrskega sveta upokojen na prošnjo Rudolf Potočnik, starešina sreskega sodišča v Rogatcu.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 3. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Nebo se bo tudi še dalje proti vzhodu pooblačilo. V severnih Alpah in na Koroškem tuhtam sneg.

Zveza Dravske banovine z morjem

Ustanovitev permanentnega finančnega odseka

V Trgovskem domu so se zopet sestali člani akcijskega odbora za zvezo Slovenije z morjem. Predsedoval je sušaški župan g. Juraj Ružič. Ankete so se udeležili zastopnik banke uprave inšpektor dr. Ratej, zastopnik pokojninskega zavoda predsednik dr. Vrtovec in podpredsednik g. Evgen Lovšin, zastopnik Zveze slovenskih zadrug inž. Zupančič, zastopnik Hranilnice Dravske banovine in Zveze gospodarskih hranilnic ravatelj dr. Božič, zastopnik ljubljanskega mestnega načelstva dr. Riko Fuks, in zastopnik Zbornice TOI tajnik gosp. Jure Koče.

Člani so predvsem obravnavali o možnosti pridobitve finančnih sredstev za gradnjo proge iz Kočevja do sušaške proge. Razveseljiv rezultat zborovanja je bila ustanovitev permanentnega finančnega odseka v akcijskem odboru za gradnjo železnice Kočevje - sušaška proga. Po dosedanjih pripravah je odbor prešel k uresničenju in konkretiziranju tega vprašanja, to je k razpravljanju o možnosti financiranja proge, posebno v zvezi s predavanjem, ki ga je imel o tem g. Evgen Lovšin v Trgovskem domu v Ljubljani nedavno. Za predsednika permanentnega odseka je bil izvoljen predsednik Pokojninskega zavoda g. Vrtovec, za tajnika odseka pa g. Lušin. Soglasno je bil sprejet predlog inž. Zupančiča, naj se naprosi ministrstvo za promet, da razpiše licitacijo za gradnjo proge Kočevje - sušaška proga. Nadalje bo odbor prosil ministra za finance, naj izjavi, pod katerimi pogoji bi bil voljan emitirati tozadevno posojilo bodisi tuzemsko, inozemsko ali kombinirano.

Prepričani smo, da bo vsa naša javnost, še najbolj pa naši gospodarski krogi, sprejeli vest o teh ukrepih akcijskega odbora z največjim veseljem na znanje. To je nov dokaz, da je odbor gradnjo te proge vzel prav resno in pretres in razpravlja o njej že konkretno ter se s tem bližajo uresničitvi tega načrta, ki je za vse naše gospodarstvo največjega pomena.

so na teh mestih, temveč krivi so sposobni, ker se niso priborili v prve vrste.

Novo vrednotenje ljudi je potrebno in nujno, dolžnost ustvarjajočih in sposobnih pa je, da sebi pribore odločilno mesto pri novem vrednotenju. To pa je mogoče le z aktivnostjo, z jugoslovansko aktivnostjo!

Razprava g. St. Plemlja proti g. R. Pustoslemšku

Bila je prekinjena in se bo nadaljevala 13. t. m.

Ljubljana, 3. marca.

Pred sodnikom poedincem dr. Kobetom in zastopnikom obtožbe državnim tožilecem se je vršila danes večer dan razprava glede tožbe g. Slavka Plemlja proti g. Rastu Pustoslemšku. Za razpravo je bilo zanimanje zlasti v lovskih in ribiških krogih zelo veliko. V razpravi dvorani št. 79 so bili sedeži vsi zasedeni. Obtoženca Rasta Pustoslemška in hotelirja Kendo z Bleda je zastopal dr. A. Svigelj, g. Slavka Plemlja pa dr. Ivan Tavčar.

Pred pričetkom razprave je zastopnik zasebnega tožitelja g. dr. Tavčar ponudil poravnavo, če glavni obtoženec g. Pustoslemšek obžaluje svoje obdolžitve. G. Pustoslemšek je to odklonil, češ, da nima nič proti Plemlju, da mu gre samo za pravično stvar.

Po zaslišanju g. Pustoslemška je bil zaslišan obtoženec g. Kenda, ki se je zagovarjal v glavnem s tem, da pred podpisom vloge, katero je podal ministrskemu predsedniku in zaradi katere ga obtožuje gosp. Plemlj, ker ga je s tem žalil kot uradno osebo, te vloge ni prečital. Dobil jo je iz Ljubljane od obtoženca Pustoslemška in njegovega pravnega zastopnika ter jo je podpisano spet poslal naprej. Ker je ni prečital preden jo je podpisal, zato za njeno vsebino tudi ni odgovoren. Obtoženec Pustoslemšek je pa navajal, da se mora braniti proti postopku državnega pravičništva proti njemu.

Priča g. Galle je izjavil, da g. Plemlj ni izvajal glede lova Schönburg-Waldburg nobene pritiska. Upravitelj snežniške graščine gospod Šanta je izpovedal, da g. Plemlj ni nikdar lovil v Heinricherjevem revirju v Kokri.

Glede lovišča Gorje pri Bledu je bilo izjav pri razvidno, da je bilo lovišče zadnjim potom oddano v zakup dvoru.

Večina priči popoldne se je bavila z zakupom ribolova g. Kende po oblastnem odboru. Posebno zanimiva je izpoved bivšega komisarja oblastnega odbora g. dr. Natlačenca, ki je odrgel od sebe vso odgovornost glede sestave ribarske uredbe in pri uradnem postopku pri odkupu Kendovega ribolova.

Tudi zadnja priča g. dr. Velikonja je izjavil, da je oblast, samouprav stala na stališču, da je treba iz tujsko-prometnih interesov dati tujcem možnost za ribarenje in je sam dal idejo za odkup Kendovega ribolova.

Razprava je bila ob 20. prekinjena.

Večerja po načelih moderne prehrane

Ljubljana, 3. marca.

Gospodinjstva šola »Mladika« je predvečerajšnjim priredila ob priliki kulinarčne razstave večerjo, pripravljeno po načelih moderne prehrane in po navodilih slovitih zdravnikov Birchner - Benner in drugih.

Jedilnik je bil sestavljen samo iz rastlinskih jedil, ki so bila pripravljena na razne načine, tako kuhana kot nekuhana. Tudi pijače so bile pripravljene iz zelenjave in svežega sadja. Kot presojevalci te izredne večerje so bili vabljeni znani ljubljanski zdravniki in zdravnice, nekaj zastopnikov naše javnosti in številni zastopniki ljubljanske družbe ter končno poročevalci dnevnikov. Vsem je večerja teknila, kakor že morada ne zlepa kaka večerja z mesom, katerega smo ja vsi že do grla siti.

O tej vegetarijanski večerji in o važnosti take prehrane iz zdravstvenih in gospodarskih razlogov še posebno za nas bomo še poročali o priliki.

Povratek Nj. Vel. kraljice Marije

Beograd, 3. marca. AA. Snoči ob 8.50 je prispeła s posebnim vlakom iz Bukarešte Nj. Vel. kraljica Marija v spremstvu dvorne dame ge. Švrljigove. Na postaji so sprejeli Nj. Vel. kraljico Nj. Vel. kralj, minister za promet Radivojevič, minister dvora Jelič, minister za finance Švrljuga, prvi adjutant Nj. Vel. kralja Stojanović, maršal dvora Dimitrijevič in dvorni dami Gjurič in Srškić.

Kuharska razstava zaključena

Ljubljana, 3. marca.

Nocoj ob 20. je bila zaključena II. kuharska razstava. Današnji obisk je presegel vsako pričakovanje. Ves dan so se gnetle v unionskih dvoranah množice občinstva. Cenijo, da je danes obiskalo razstavo okoli 2500 ljudi. Ker je obiskalo razstavo tudi mnogo šol, za katere je veljala znižana vstopnina, znaša število obiskovalcev v vseh treh dneh razstave gotovo do 7000.

K dobremu razpoloženju občinstva je tudi danes mnogo pripomogla godba dravske divizije, ki je igrala dopoldne od 11. do 14., popoldne pa neprestano od 17. do 20.

Razstavo je danes med drugimi odličnimi gosti obiskala soproga našega praškega poslanika ga. Anđi Kramerjeva. Na kolodvoru sta jo pričakovala tajnik g. Vespertnik in g. Jazbec. Ko je prišla na razstavo, so ji kuharji napravili špahir, g. Babinec pa ji je razkazal razstavo.

Cestna železnica iz Ljubljane v Št. Vid

Ljubljana, 3. marca.

Danes dopoldne je uradna komisija ogledala novo trasirano tramvajsko progo iz Ljubljane do Št. Vida. Navzoči so bili tudi sreski poglavar dr. Andrejka, župan iz Zg. Šiške g. Zakotnik in župan Št. Vida dr. Valentin Babnik, ki so se posebno zanimali, kje bod postajališča nove tramvajске proge. Komisijo je vodil za bansko upravo tajnik g. Fran Mramor s tehničnimi izvedenci banke uprave. Za direkcijsko državnih železnic so bili navzoči inž. Milan Petrič, inž. Honzak Franc, dr. Melina Viktor in Lesički Jože. Za policijsko upravo svetnik Avgust De Linz, za pošto inž. Matko Kolarič, Karel Bano in Urbanc Miroslav, za zbornico TOI dr. Ivan Pless ter številni zastopniki zasebnih korporacij, ki so zainteresirane pri novi progi. Centralo maloželezniške družbe je zastopal inž. Zenko, družbo Simens pa inž. Neusser. Navzoči so bili tudi predsednik maloželezniške družbe dr. Oton Fettich in številni občinski svetniki ter direktor mestnega gradbenega urada inž. Matko Prelovšek. Komisija je ugotovila mesta, kjer bodo postajališča nove proge cestne železnice od Ljubljane do Št. Vida.

Primorske vesti

Nadškof dr. Sedej je popolnoma okreval in je zapustil sanatorij Sv. Justa, kjer so ga operirali.

Novi krajevni fašistovski tajniki. Tržaški pokrajinski fašistovski tajnik je imenoval za krajevne fašistovski tajnike: Foggio v Nabrežini, Bertija v Bazovici, inž. Zasso v Vremah, Leschia v Lokvi, dr. Giamporcara v Hrenovici, Orellija v Košani, Radovanija v Dolini, Comparrera v Duvovljah, Furlana v Repen-Taboru, Mortarinija v Tržiču, Teloja v Miljah, Zannonija v Postojni, Albaneseja v Prestranku, De Siminova na Proseku, Ronchija pri Sv. Petru na Krasu, Grazilora v Sežani, Porrija v Zgoniku, dr. Giamporcara v Senožešah in Pellegrinija v Tomaju. Goriški pokrajinski fašistovski tajnik pa je imenoval De Filippija za novega krajevnega fašistovskega tajnika v Črničah na Vipavskem.

Premestitev. V zadnjem času je dobival znani zapisnikar pri tržaškem sodišču Polombo, ki je, kakor znano, sodeloval pri preiskavi proti bazovskim žrtvam in njihovim tovarišem, vedno več grožljivih pism. Zaradi tega je prošil višjo oblast za premestitev. Sedaj so ga premestili v Rim, poleg njega pa tudi njegovega tovariša Cardinala.

V Mirni je priredila fašistovska stranka zborovanje učiteljev. Na zborovanju je nastopil goriški pokrajinski tajnik konzul Avenanti in je dal zbranim učiteljem navodila za njihovo nadaljnje delovanje med slovensko dečo.

Incident. Na goriškem sodišču je te dni odvetnik De Fortes napadel slovenskega odvetnika dr. Medveška. Ker ga je pa dr. Medvešek primerno zavrnil, ga je hotel laški odvetnik še dejansko napasti in so ga drugi odvetniki komaj zadržali. Njuna zastopnika pa sta še tistega dne popoldne poravnala spor med obema odvetnikoma.

Nasilje v šoli. Te dni je beneški »Gazzettino« na svoji goriški strani objavil zelo dolgo poročilo o procesu proti italijanski učiteljski Klementini Modelljevi iz Medicine pri Bologni. Iz tega poročila posnemamo: Sodilo je je goriško sodišče. Obtožili so jo, da je v letošnjem šolskem letu v idrijski šoli med poukom oklofotala 10-letno deklico Marijo Tušarjevo, ker je potihoma govorila s svojo sosedo. Otrok je dobil težjo poškodbo in so ga morali zdraviti v bolnici. Njen oče je baje učiteljici zaradi tega grozil, ona pa ga je zatožila pri policiji in so ga za 4 dni zaprli. Učiteljico so sicer takoj premestili v Pazinščino, sodišče pa je ni obsodilo. Državni pravdnik je predlagal, naj jo oprosti, češ, da proti njej ni dokazov, čeprav so proti njej pričale vse priče razen neke njene tovarišice in zastopnika idrijske policije. Učiteljica je celo vložila rekuz, da jo mora sodišče proglasiti za nedolžno, ker dejanja ni zadržala, sicer bi namreč šolske oblasti morale uvesti proti njej disciplinarno postopanje.

Spomenica rudarskih strokovnih organizacij radi premogovne krize

**Odhod deputacije narodnih strokovnih organizacij iz rudarskih
revirjev v Beograd**

Trbovlje, 3. marca.

Kakor je bilo na zadnjem shodu Narodne strokovne zveze v Trbovljah napovedano, je odpotovala v nedeljo jutraj deputacija zastopnikov Narodne strokovne zveze v Beograd, da intervenira pri vladi odnosno pristojnih ministrstvih radi ublažitve težke rudarske krize v revirjih Dravske banovine, osobito v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe. Deputacija tvorijo načelnik II. skupine g. Struc Jakob in g. Koren Milia iz Trbovelj, g. Benedik iz Hrastnika in g. Krautberger iz Zagorja. Deputacija, katero bo v Beogradu vodil g. dr. Bohinjec Jože iz Ljubljane, je naslovila na vlado sledečo spomenico:

Kraljevski vladi Kraljevine Jugoslavije
Beograd.

Globoko presunjeni od težkih prilik, ki vladajo vsled dolgotrajne težke rudarske krize med delavstvom v revirjih Trboveljske premogokopne družbe, si dovoljujejo zastopniki Narodne strokovne zveze kot zastopnice narodnega delavstva Dravske banovine predložiti kraljevski vladi nastopno

spomenico

s prošnjo, da v njej iznešena dejstva dobrohotno upoštevajo ter potrebno ukrene, da se kriza v rudarskih revirjih kolikor mogoče omili odnosno čimprej odpravi.

Rudarska kriza je nastopila meseca februarja lanskega leta, ko je prometno ministrstvo odpovedalo dobavno pogodbo za dobavo premoga iz privatnih rudnikov, ter je koncem meseca marca znižalo dobavni quantum premoga iz rudnikov Trboveljske premogokopne družbe za okroglo 300.000 ton letno. Od takrat dalje kriza v rudarskih revirjih stalno rapidno narašča. Tako se je praznovalo v posameznih mesecih v letu 1930: (z nedeljami) v februarju 1930 7 dni, v marcu 12 dni, v aprilu 13 dni, v maju 18 dni, v juniju 11 dni, v juliju 12 dni, v avgustu 13 dni, v septembru 12 dni, v novembru 11 dni in v decembru 13 dni. Letos se je pa praznovalo v januarju 14 dni in v februarju 12 dni, dočim je za mare napovedanih že 15 praznovanih dni.

Iznos izpada gornjih delavnikov znaša samo v lanskem letu preko 30 milijonov dinarjev, kar predstavlja tako za rudarsko delavstvo, kakor tudi za pridobitne kroge in za narodno gospodarstvo ogromno izgubo.

Jasno je, da od krize niso prizadeti le rudarji, marveč vsi pridobitni krogi, t. j. trgovci, obrtniki, gostilničarji i dr. katerih glavni konsumenti so rudarji, od katerih zaslužkov je tudi njihova eksistenca odvisna. Vsi pridobitni krogi zlasti trgovci v rudarskih revirjih so takoj od začetka krize in tekom celega leta kreditirali rudarskemu delavstvu velike zneske na živilih in drugih življenjskih potrebščinah v veri, da se bo kriza na zimo omilila, in da bodo rudarji, čim se bo zopet redno delalo, odplačali vse dolge. Kriza pa traja v nezmanjšanem, da celo v poostrenem obsegu dalje in dolgov stalno narašča.

Mnogo je delavskih družin odnosno družinskih očetov z 6 ali več otroki, ki zaslužijo (ako vzamemo za podlago mesec marec) samo 500 do 600 dinarjev mesečno. Da ta skromen zaslužek ne zadostuje niti samskemu delavcu, ki potrebuje za težko delo v jami tudi krepkejšo hrano, je evidentno. Temmanj pa zadostuje za prehrano številnejših družin, da ne govorimo o nabavi prepotrebne zimske obleke in obutve, ki jo rudarske družine zlasti v sedanjem zimskem času nujno potrebujejo.

Zato ni noben čudež, da se že močno opaža vpliv težke rudarske krize tudi na rudarsko mladino, ki nima zadostne hrane, ki bi ji bila nujno potrebna osobito v rudarskih revirjih, kjer škodljivo plinasto ozračje silno kvarno vpliva na mladi organizem, kateremu je treba ravno v razvojni dobi dovesti dovoljne in krepkejša hrane. Vsega tega ni, kajti rudarsko delavstvo z družinami živi danes v silnem pomanjkanju, da ne govorimo že o počasnem hiranju.

Toda sedanja kriza očitno še ni dosegla kulminacijske točke, kajti še vedno je v naraščanju. Ravnozar razglasa Trboveljska premo-

gokopna družba v svojih glavnih revirjih, da se bo v mesecu marcu delalo 16 dni, dočim se bo praznovalo 15 dni. Jasno je, da delavstvo z družinami v takem pomanjkanju dalj časa ne bo moglo vzdržati, ker so že tudi trgovci in ostali obrtniki pričeli z ustavljanjem kreditov na blago in živje, ki že najresnejše ogrožajo njihovo eksistenco.

Ker se bodo vršila koncem marca med prometnim ministrstvom in privatnimi rudarskimi podjetji pogajanja za dobavo premoga državnim železnicam odnosno se bo sklepala nova tozadevna pogodba, prosimo, da blagoviti kraljevska vlada pri tej priliki dobrohotno upoštevati težke nepravilke, v katerih žive naši rudarji ter kakorkoli odrediti, da se to težko stanje bodisi z zvišanjem dobavne množine premoga rudnikom Trboveljske premogokopne družbe ali pa z drugimi uspešnimi ukrepi učinkovito omili odnosno odpravi.

Če bi kraljevska vlada naše prošnje ne uvaževala, predvidevamo v najkrajšem času težke posledice, ki bodo nastopile v rudarskih revirjih, kajti že letos je bilo samo v Trbovljah reduciranih okoli 400 delavcev, v Rajhenburgu 250 delavcev itd., katerim bi seveda v tem slučaju sledilo še nebroj drugih sedaj že zaposlenih rudarjev, ki bi postali z družinami brezposelni.

Da to pravočasno preprečimo, se obračamo ponovno na kraljevsko vlado z vljudno prošnjo, da blagoviti naše iznešene utemeljene razloge dobrohotno upoštevati ter rudarje rešiti iz težke situacije, v kateri se vsled dolgotrajne krize nahajajo.

Skupščina Udruženja rezervnih avijatikov

V nedeljo 1. marca t. l. je imelo Udruženje rezervnih avijatikov za Dravsko banovino svojo redno glavno skupščino ob polnoštevilni udeležbi članstva. Skupščino je otvoril točno ob 10. uri v prostorih Aerokluba namesto običnega predsednika podpredsednik g. Pohl in s priručnim pozdravom na zbrano članstvo. V svojem govoru se je dotaknil vseh važnejših dogodkov v minulih poslovnih dobi. Vse delo društvene uprave je bilo usmerjeno v tem, da se v bodočem letu prične z vadbo rezervnega letalskega osebja v letanju. Izgledi za to so zelo ugodni. Udruženje rezervnih letalcev ima predvsem namen in smoter, vzgojiti sposoben in dobro pripravljen rezervni avijatični kader. Članstvo ima posebne ugodnosti, tako glede orožnih vaj itd., ter se zato prosi, da vsi rezervni letalci pristopijo v udruženje.

Govor g. podpredsednika so navzoči zborovalci sprejeli z vidnim zadovoljstvom na znanje, nakar so sledila poročila tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, ki so bila soglasno sprejeta in odobrena. Na predlog revizorjev je bila podeljena blagajniku in vsemu odboru razrešnica. Članstva šteje udruženje okoli 40 v vsej Dravski banovini. Sledile so volitve nove uprave in so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednik rezervni letalski kapetan Prinčič, podpredsednik pilot Pohl in, tajnik rezervni poročnik izvidnik Stane Trček, blagajnik pilot Jože Kuhar, člani uprave rezervni poročnik-pilot Davorin Tratnik, rezervni podporočnik izvidnik Miklavc in pilot Colnar, nadzorni odbor zrakoplovni inž. Gvido Gulič in pilot Gabrijel Vodišek.

S skupščine so bile z velikim navdušenjem odposlane udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru, ministru vojske in mornarice generalu Hadžiću in komandantu zrakoplovstva kraljevine Jugoslavije. Pri slučajnostih so se nato obravnavale važne zadeve za napredek in procvit našega letalstva, nakar je bila ob 11. zaključena lepo uspeša skupščina. Udruženju čestitamo k dosedanjemu plodnemu delu ter mu želimo čim lepših uspehov.

Darovi za admirala Guépratta

V ponedeljek dopoldne se je admiral Guépratte s soprogo vrnil s potovanja po Šumadiji. Njegova gospa je obiskala Zensko društvo in Dom malečelnih, kjer so jo svečano sprejeli. Gojenec v domu so njej na čast priredili malo svečanost. Odbor za sprejem admirala Guépratte je razstavil popoldne v salonu »Srbeskega kralja« vsa darila, ki jih je admiral dobil od raznih društev in njegovih bivših tovarišev iz svetovne vojne. Darovi so lepa zbirka našega narodnega blaga. Odbor za sprejem admirala je admiralu poklonil lepo piroteško garnituro, 2 lutki oblečeni v žensko in moško narodno nošo, torbico z biseri in več komadov dragocenih ženskih ročnih del. Konjeniški narednik Janković je podaril admiralu lepo orehovo preslico, Milorad Nedić mu je podaril starinsko puško, Milan Graovac 2 stari pištole, okovani s srebrom, Dobra Nikolić načelnik uprave monopolov zbirko naših cigaret. Admiral in njegova gospa sta dobila toliko drugih lepih darov, da jih ni mogoče naštet, tako vezene nogavice, več narodnih noš, gusle, vino, izrezljane čutarice, več umetniških slik in fotografij ter kup drugih predmetov. Vse te darove so admiralu poklonili na posebno svečan način. Izročil mu jih je rezervni podpolkovnik Pavlovič in ga prosil, naj v zahvalo sprejme darove od svojih vojniki kot spomin na najbolj usodne dni Srbije in bivanje bojevnikov v Bizanti. Admiral je izjavil, da bo vse darove spravil kot spomin na čas, ki ga je prebil v največjem gostoljubju v Jugoslaviji.

Obračun cestnega odbora v Brežicah

Brežice, 3. marca.

Obračun okrajnega cestnega brežiškega odbora izkazuje za preteklo leto 1930. 1.645.519-47 Din dohodkov in pa 1.645.326-81 Din izdatkov. Presežek znaša 192-66 Din in se bo prenesel med dohodke iz leta 1931. Iz obračuna posnemamo samo najvažnejše. Med izdatki najdemo med drugim sledeče važne postavke: Za upravo in pisarniške stroške se je porabilo 10.136-90 Din, pomožno osebje je veljalo 151.937-47 Din, materijalni izdatki za vzdrževanje cest 605.763-92 Din; primanjkljaja iz leta 1929. ni bilo. Okrajna cestna uprava 57.308-89 Din, za vzdrževanje občinskih cest se je votal raznim občinam znesek 4.880 Din. Stroškov za amortizacijo in posojil ni bilo. Gradbeni sklad znaša 99.146-13 Din. Vloge na tekoči račun znašajo 716.153-81 Din. Med dohodki so sledeče postavke: Dohodkov pri vzdrževanju banovinskih cest ni bilo. Na račun prispevka za banovinske ceste je prispevala banovina znesek 250.000 Din. Med dohodke spada tudi blaginjski preostanek iz leta 1929 v znesku 260-49 Din. Razni in nepredvideni dohodki znašajo 129-088-21 Din, donos okrajnih cestnih doklad znaša 869.439-77 Din, dvigi iz arhiviranih knjig znašajo 185.420 Din, dvigi na tekočem računu pa 711.311 Din. Podroben obračun z dokazili je na vloged v pisarni okrajnega cestnega odbora v Brežicah. Morebitne pomisleke, oziroma pritožbe proti obračunu morajo prispevni zavezanici oddati najkasneje do 14. marca t. l. na zapisnik okrajnemu cestnemu odboru v likvidaciji, oziroma načelniku brežiškega cestnega odbora g. Antonu Megušarju, odvetniku v Brežicah.

Zopet težka nesreča v rudniku

Medija-Izlake, 2. marca.

Na našem premogovniku, ki je last Rudarske družbe Trojane, se je zgodila danes popoldne težka nesreča. Premogovnik zaposluje začasno 18 delavcev, ki opravljajo večinoma pripravljalska dela. Vodstvo rudnika je bilo poverjeno začasno g. Kovaču Pavletu, ki je bil kdian okoli 2. ure popoldne na neki delovni kraj, da zažge mine (strele). Pripravljenih je bilo več strel, zvezanih z vžgalno vrvice, ki jih je pričel g. Kovač v spremstvu enega delavca prižigati. Vžgalne vrvice najbrž niso bile vse v redu, kajti komaj se je dotaknil g. Kovač

s plamenom ene vrvice, je že sledila eksplozija, ki je vrgla g. Kovača in delavca ob steno hodnika in nato na tla. Drugi delavec pa, ki je stal v odmerjeni razdalji, je poklical na pomoč druge delavce, ki so bili v bližini, da so odšli v največji naglici oba ranjena na varnem kraj. Gospod Kovač je dobil težke poškodbe na glavi in odtrgalo mu je prst desne roke, ki ga je moral poklicani zdravnik g. dr. Grun iz Zagorja takoj amputirati. Tudi delavec, ki je spremljal g. Kovača, je dobil po celem telesu težke poškodbe. G. dr. Grun je odredil prevz obeh ponesrečenec v ljubljansko bolnico.

Gospod Kovač, ki je šele pred šestimi leti absolvirал rud. šolo v Celju, je bil zaradi svojega korektnega nastopa tudi v Zagorju splošno priljubljen.

Lovske puške

Roberte, pištole za štrašenje psov, lovske in ribiške potrebščine ima vedno na zalogi

F. K. KAISER

puškar, Ljubljana, Kongresni trg 9

Sport

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju ni poteklo povsem gladko

Dunajski listi se obširno bavijo s svetovnim prvenstvom v umetnem drsanju in mu posvečajo mnogo pozornosti. Posebno komentirajo nesoglasnost sodnikov v pogledu ocenjevanja. Presenetilo je predvsem drugo mesto mlade Dunajčanke Holofskyjeve, katere poljubno drsanje je ameriški sodnik ocenil kot boljši od svetovne prvakinje Henie in jo postavil na prvo mesto. Tudi v moški konkurenci ni zmagal favorit Schäfer soglasno. Češki sodnik Pilka je postavil svojega rojaka Slivo na prvo mesto, dočim so mu vsi drugi sodniki prisodili šele 12. mesto. Presenetila je tudi končna klasifikacija nekaterih drugih tekmovalcev, ki se po svojem znanju zaslužili boljše odnose slabše mesto. V splošnem so pa bili na startu vsi »kanoni« umetnega drsanja in so se poleg znanih evropskih favoritov izkazali predvsem Američani. Nikdo n. pr. ni pričakoval, da bo Amerikanec Turner pustil za seboj, razen Schäferja, vso ostalo konkurenco.

Prvenstvo v parih

ni imelo kakih sigurnih favoritov, največ šans so dajali obema madžarskima paroma in Avstrijcem. Sodniki so bili tudi istega mnenja. Imeli so pa zaradi izenačenosti v pokazanem precej težko stališče. Rezultati so bili:

1. Rotter-Szolas (Budimpešta) 10-5 točk, mestna štev. 18-5; 2. Organista-Szallay (Budimpešta) 10-48, 14-5; 3. Papetz-Zwack (Dunaj) 10-1, 23-5; 4. Gaillard-Petier (Dunaj); 5. Vinson-Hill (Amerika); 6. zakonca Hoppe (Opava).

Damsko prvenstvo

je imelo s sodelovanjem Sonje Henie sigurno svetovno prvakinjo. V predpisanih vajah pa se njeno prvenstvo še ni točno izkristaliziralo kajti izžrebane vaje so bile večinoma lažje značaja in so jih vse tekmovalke dokaj dobro obvladovale. Šele pri poljubni vaji si je pridobila Sonja precejšen naskok pred ostalimi tekmovalkami. Vrstni red:

1. Sonja Henie (Norveška) mestna štev. 8; 2. Hilda Holofsky (Dunaj) 19; 3. Fritz Burger (Dunaj) 21; 4. Vinson (Amerika) 26; 5. Hulten (Švedska) 35; 6. Randen (Norv.).

Moško prvenstvo

se je odločilo za prvo mesto že v predpisanih vajah. Lanskoletni prvak Karol Schäfer je že tu daleč prekašal vse ostale in je v prostem drsanju pokazal nenadkrljivo znanje. Dojem njegovega drsanja je bil tako velik, da se je glasila splošna sodba, da pred njim še ni bilo takega umetnika na ledu. Tekmovalci, ki se niso ustavili za Schäferjem, so imeli izredno težko stališče in niso mogli ogreti gledalce.

1. Karol Schäfer (Dunaj) 366-18, mest. št. 8; 2. Roger Turner (Amerika) 337-51, 26; 3. Ernest Baier (Berlin) 331-68, 33; 4. dr. Distler (Dunaj) 326-71, 33; 5. Mayer-Labergo (München) 323-54, 41; 6. Nikkanen (Finska).

V posameznih konkurencah

je nastopilo 9 parov, 9 dam in 13 gospodov. Berlinska športsna palača je bila do zadnjega kotlička razprodana.

Ouida:

Farnmor

Roman

14

»Oho, prijatelj, od kdaj se tako zanimате za naravo?« Stala je na visoki terasi točno nad njim in se sklonila preko kamenite ograje. Za njo se je dvigalo z bršljanom obraslo grajsko pročelje s špičastimi stolpi in gotskimi okni. Pod njo pa je bil zid terase prevlečen z raznimi viticami in plezalkami. Ko je pogledal gori in videl njen nežni obraz v tem romantičnem okvirju, je bil ravno tako oamamljen kakor nekaj ur pred tem, ko je luč sveč obevala rdeče kamelije na njeni glavi. Če je bil daleč od nje, jo je mogel grajati in obsojati; ko je pa bil v območju njene čarobnega pogleda, je bil v njeni oblasti, naj se je še tako upiral.

»In tudi če bi se ne zanimal za naravo, tedaj bi me nevdružno vleklo ven, ko je jutro ranemu vstajalcu namenilo tako plačilo,« je odgovoril Farnmor in se napotil po stopnicah na teraso. Smehljajoč se mu je podala belo, mehko roko, na kateri so se lesketali tako lepi dragulji, kakor da so prišli iz cesaričnega zaklada.

»Včeraj ste se sklicevali na sv. pismo, hoteč dokazati, kako so ženske nevarne, danes pa trdite, da ste srečni, ker ste jo srečali in to še celo v vrtu, torej v kraju, ki bi se vam moral zdeti posebno nevaren. Ste v

protislovju s svojimi trditvami, gospod diplomat. Toda ne boste me premotili. Da se danes tako navdušujete za naravo, je kriv sinočnji ecarté. Zaradi tega niste mogli spati.«

»Morda pa zato, ker sem mislil na bitje, ki je zaskrivilo, da sem igro izgubil,« je odgovoril Farnmor ter se sklonil k njej.

Njegov glas je imel nenavadno mehak prizvok. To priznanje mu je tudi nehote ušlo iz ust.

Rahlo je zardela in se poigrala — slučajno ali namenoma — s poročnim prstanom in se pretvarjala, kakor da ne razume, kaj je hotel reči. »Aha,« je rekla, »torej ste mislili na revanšo; vedela sem, da kužete maščevanje proti ubogemu Clermontu. Toda mene so zvalili v naravo povsem drugi razlogi, mylord. Slišala sem peti ptičke; duh po rožah je vahal skozi okno k meni in tedaj je vstala v meni misel, da je življenje, ki ga živimo v visokem svetu, nenaravno, nespametno in da so neke čistejša ozračja kakor v naših dvoranh. Glejte, lord Cecil, mlada sem in vse se mi laska in toliko čistilec imam, kakor jih marsikatera kraljica nima. In vendar si včasih zaželim, da bi bila preprosti otrok z dežele, ki se igra pod drevjem s kostanjem in se zabava z metulji v solnčnem siju.«

Farnmor se je nezaupno nasmehnil, ko je slišal sentimentalni srčni izliv ponosne markize, ki se mu je zdelo v svoje nenavadnem mehkem nastroju še bolj zapeljiva, kakor če je koketirala.

»Oho,« je rekel, »težko vam bo svet kaj takega verjel. Kdo naj bo na tem svetu še zadovoljen s svojo usodo, če se vi pritožujete, ki ste najbolj zavidanja vredna ženska na svetu?«

»Ah, prijatelj, zavidajoči pač ne pozna zavidanega.« Glas ji je bil otožen, oči so ji postale motne in prsti so se ji podzvestno igrali z diamantnim prstanom na njeni levici. In zopet je njena kretnja več povedala kakor besede. »Poglejte to vrtnico!« je nadaljevala, ko je prišla dehtečo vejico ter razgrnila z roko cvetne lističe bohotno razevele rože. »Kako lepa je v jutranjem solnčnem svitu kraljica cvetlic. In vendar ji tiči v osrčju črv!«

»Kaj pa z našo kraljico cvetlic?« mu je nehote ušlo iz ust, ko je opazil, kako burno se ji dvigajo prsi pod prosojnimi čipkami.

»Tiho,« je rekla počasi in ga udarila z rožnato vejico po laktu. »Po tem ne smete vpraševati!«

Nekaj trenutkov sta oba molčala, nato je vrgla smejč se vejico v zrak in utrjala drugo vrtnico, ki mu jo je pomolila najprej pred oči, nato si jo pripela na prsi.

»Pustiva otožne misli,« je rekla. »Veslimo se lepe cvetlice, dokler je sveža in dehteča, tepci pa naj si razbijajo glave z ugibanji, zakaj ovne. Da, prijatelj, verujte mi, tepci so tisti ljudje, ki ne uživajo trenutka in odlagajo uživanje za prihodnost, ki je morda nikoli ne ucajajo. Tudi vi, mylord, bi se mogli marsičesa naučiti od epikurejcev. Ali naj vas o priliki o tem poučim? Zda pa bodi dovolj tega jutranjega izprehoda. Grem v hišo pit čokolado.«

Jz Dravske banovine

d Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani razglasa: Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani bo od 15. marca do 15. maja 1931. zopet sprejemala prijave za dolgoročno posojila, in sicer do najvišjega zneska 500.000 Din za vsako prijavo.

d Razpis mesta v ptujskem kopališču. Za opravljanje pomožnih poslov v mestnem kopališču se razpisuje mesto za eno moško moč, ki mora biti povsem večja v plavanju ter manipulaciji s čolnom. Prednost imajo osebe, ki so bile v slični službi že zaposlene in ki so v stanu sodelovati tudi pri mestni godbi. Prošnje je vlagati pri mestnem načelnstvu Ptuj do najkasneje 31. marca t. l.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

398—2

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Razstava izdelkov čevljarstva tečaja. Čevljarški priročajni tečaj v Ljubljani, ki ga je priredila kr. banska uprava v prostorih tehniške srednje šole in ga je vodil strokovni učitelj g. Josip Steinman, se zaključil v nedeljo 8. marca t. l. z razstavo izdelkov. Na tečaju se je poučevalo predvsem krojenje, lepljenje, barvanje čevljev s pršilnimi aparati ter ortopediko. Izdelki bodo razstavljeni v sobi št. 5, prilije desno, od 8. do 16. ure. Vstop je brezplačen in so vsi zainteresirani zlasti iz čevljarstva stroke vladno vabljeni.

— Kmetijska poučna filmska predstava v Kranju. V ponedeljek 9. marca t. l. ob 10. uri dopoldne se bo vršila v Ljudskem domu v Kranju velenanimiva kmetijska poučna filmska predstava. Filmske slike bo pojasnjeval kmetijski referent Jos. Sustič. Te vrste filmov je v državi samo dvojce. Zato bi bilo za naše gorenjske kmetovalce škoda, če bi zamudili lepo priliko. Zlasti okoličane se vabi k obilni udeležbi! Vstopnine ne bo.

d Vreme. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 766,1, termometer —4,4, relativna vlaga 80%, mirno, oblačnost 0. V Mariboru je kazal barometer 764, termometer —7, relativna vlaga 70%, smer vetra N, oblačnost 0. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 5, najnižja pa —5,8, v Mariboru —8, v Mostaru —1, v Zagrebu —3, v Beogradu —6, v Skoplju —5 in v Splitu —1. Vsa opazovanja ob 7. uri.

Ljubljana

Sreda, 4. marca 1931., Kazimir. Pravoslavni 19. februarja Arhip.

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinec na Rimski cesti.

■ Sokol I sporoča, da se je našel ob priliki mesarskega plesa v dvorani ženski ogrtač, katerega lahko dobi izgubljenec v društveni pisarni ob uradnih urah, Uprava.

■ Doktorska diploma za predsednika Češko-slovaške republike T. G. Masaryka, ki mu jo bo izročilo posebno odposlanstvo ljubljanske univerze 7. t. m., je razstavljena v izloženem oknu modne trgovine P. Magdič na Aleksandrovi cesti. Diploma je tiskana na pravi pergamment po načrtu profesorja arhitekture g. Jožefa Plečnika. Diploma bo razstavljena samo danes.

Jz drugih banovin

Črna zvezda v Beogradu

Kakor smo že poročali se je mudila te dni v Zagrebu črna filmska zvezda Nina Mimak Kiney, odkoder je odpotovala v ponedeljek v Beograd. Kakor Josefina Baker pred leti, so tudi tej črni filmski zvezdi v Beogradu priredili lep sprejem. Ze pred prihodom vlaka je bil beograjski peron natpan radovednežev, ki so pričakovali črno zvezdo. Pravijo, da je bilo največ gimnazijcev in gimnazijk. Ko se je prikazala na vratih nekega kupeja, so jo obsuli seveda najprvo novinarji. S težavo se je prebrinila v njih spremstvu pred kolodvor, kjer je izjavila, da se počuti pri nas, kakor doma. Nato je stopila v avtomobil, ki jo je odpeljal v hotel »Srbski kralj«, kjer so za njo rezervirali več sob. Šele tu se je mogla z novinarji več pogovoriti. Izjavila jim je, da je bila rojena 18. julija 1912. Njen oče je mulat, njena mati pa bele rase. Združuje pravzaprav v sebi belo, črno in rdečo raso. Najprvo je igrala v nekem varietetu, kjer jo je našel neki filmski režiser in jo izvalil k filmu. Največji uspeh je imela v filmu »Aleluja«, ki prikazuje tipe v verski ekstazi. Na vprašanje, ali je omožena, je odgovorila, da je bila omožena, pa je že ločena. Njen mož je bil črnc. Pred meseci se je odločila za potovanje po Evropi. Povsod jo sprejemajo z navdušenjem. V Beogradu bo ostala tri dni in bo igrala in pela v kinu »Lukso«.

Krvna osveta

Iz Djakovice poročajo, da so našli v soboto popoldne na poti med Djakovico in Junjkom kakih 500 m od vasi Osehlja v neki goščavi umorjenega Djem Taira is Osehlja. Policija je uvela preiskavo, ki je ugotovila, da je morilec žrtev ustrelil iz zasede. Aretirala je nekaj sumljivcev, ki so pa dokazali svojo nedolžnost. Umorjeni Tair je bil ugleden in miroljuben človek, njegovi sosede, pa tudi njegovi prijatelji ne morejo pojasniti, kdo bi bil zločinec. Vse pa kaže, da gre za krvno osvetlo. Pred desetimi leti se je umorjeni Tair pravdal z nekim vaščanom, ki je kmalu po izgubljeni pravdi umrl, njegovi sinovi so pa odšli po svetu, še prej so

■ Predavanje v »Pravniku«. V četrtek 5. marca t. l. bo na sestanku društva »Pravnik« namestnik višjega državnega tožila dr. Munda Avgust nadaljeval svoje predavanje: »Nekaj pripomb k sodni praksi glede na novo kazensko zakonodajo«. Predavanje bo točno ob 18. na sodišču v Ljubljani soba št. 79. in vabi k obilni udeležbi. Odbor.

■ Sočani in prijatelji društva »Sočec« bodo imeli v soboto 7. t. m. v salonu »pri Levu« zopet priliko slišati zanimivo in poučno predavanje našega pisatelja in prof. dr. Ivo Laha, ki bo govoril o ideologiji našega naroda pod naslovom: »Kralj Matjaž in kraljevič Marko«.

■ Majde Lovšetove prvi korak v koncertno življenje. V petek 6. t. m. bo prvič nastopila na javnem koncertu gđ. Majda Lovšetova, izredno nadarjena pevka in brez dvoma izvrstna učenka matere koncertne in operne pevke ge. Pavle Lovšetove.

Z druge kuharske razstave v Ljubljani

Paviljon, ki je zastopal na razstavi 12 naših mlekarov. V njem so delili obiskovalcem brezplačno izborno mleko.

■ Koncert slovenskih pevskih zborov. V nedeljo 8. t. m. ob 3. uri nastopi v veliki dvorani Uniona 13 slovenskih pevskih zborov, ki so včlanjeni v Hubadovi župi Jugoslovanskega pevskega Saveza.

■ Sattnerjevo kantato »Oliki« bo izvajal pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske s tremi solisti ter pomnoženim opernim orkestrom v četrtek 12. t. m. pod taktirko ravnatelja Mirka Polića.

■ Prvi alpski smučarski tečaj bo na koči pri Sedmerih jezerih od 15. do 22. marca. Celotna oskrba 680 Din. Snežne razmere zelo ugodne. Prijavitelj se je treba do 10. marca g. Janezu Bitencu, Staničeva koča pošta Mojstrana.

■ Podaljšanje roka za dobavo pisarniških potrebščin. Rok za vložitev ofert za dobavo pisarniških potrebščin, ki ga je Mestno načelstvo stavilo do 5. t. m. se podaljša na željo zainteresiranih do 10. t. m.

■ Samaritanski tečaj krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani začne v četrtek 5. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani Mestnega doma. Vsi prijavljeni in oni, ki se bočejo še prijaviti, naj pridejo ob pol 7. uri.

■ Predavanje obrtniškega naraščaja o Sokolstvu. Zveza obrtnih zadrug prireja v letošnji zimski sezoni zanimiva predavanja za svoj obrtniški naraščaj. Predavanja se vršijo vsak ponedeljek ob pol 9. v veliki dvorani Mestnega doma. V ponedeljek 2. t. m. je bila dvorana zopet

pa Tairu obljubili, da se bodo nad njim maščevali.

b Beograjski trgovci zapustil dobrodušnim društvom 390.000 Din. Na sodišču v Beogradu so odprli pred dnevi oporoko pokojnega Zivka Bogdanovića, bivšega beograjskega trgovca in rentijera. Pokojnik je zapustil 390.000 Din raznim ustanovam in dobrodušnim društvom v Beogradu. Vse ostalo premoženje pa svoji ženi Milici in drugim sorodnikom.

b Burja na Jadranu. Iz Splita poročajo, da je v nedeljo in v ponedeljek jutraj divjala na Jadranu velika burja, ki je onemogočala reden promet. Najbolj je divjala na odprtem morju pri Visu in Lastovu. Po pripovedovanju mornarjev, ki so prišli z ladjami v Split v ponedeljek, je pretila ladjam na odprtem morju velika nevarnost, vendar so vse pristale v varnem zavetju. Nevihta na morju je prisilila tudi več italijanskih ladij, da so se zatele v pristanišče na Visu.

b Ameriška eksploatacija Vojvodine. V Beogradu se mudijo zastopniki neke velike ameriške finančne skupine, ki namerava podvzeti velika gradbena in druga eksploatacijska dela v Vojvodini in se glede tega pogaja z vlado. Skupina je že odkupila električno centralo v Novem Sadu.

b Roparski umor. Nedaleč od Svilajice pri Cupriji so odkrili drzen roparski umor. Šofer Radoslav Milovanović iz Svilajice je umoril uglednega seljaka iz bližnje vasi, Uroša Marjanovića. Šofer je kupil od seljaka par volov za 7.700 Din. Izplačilo zneska je pa odlašal. Ko je pa spremljal seljaka domov, ga je med potjo udaril s sekuro po glavi, da je bil na mestu mrtve, nato ga je pa še oropal. Truplo je zavlekel v bližnji potok, kjer so ga naslednje jutro seljaki našli. Orožniki so morileca kmalu prijeli in za slišali. Umor je hladnokrvno priznal, nakar so ga izročili sodišču.

polna mladine. Požrtvovalni in neumorni predsednik mladinskega odseka pri Zvezi obrtnih zadrug g. Milko Krapež je v enournem globoko zasnovanem govoru orisal zgodovino Sokolstva od ustanovitve do današnjih dni. Mladina je izvajanjem predavatelja verno sledila in ni dvomila, da bo predavanje zapustilo pri njih najboljše utis. Posebno z zanimanjem je mladina poslušala, ko je gosp. predavatelj v glavnih potezah orisal grandiozni vsesokolski zlet v Pragi leta 1926 ter pohod jugoslovanskega Sokolstva na grob ustanovitelja dr. Miroslava Tyrša, kamor je jugoslovanska delegacija položila zemljo iz pod sivega Triglava. Predavatelj je nato na kratko pojasnil položaj Sokolstva v naši državi pred vojno in po vojni do ustanovitve Sokola kraljevine Jugoslavije. Predavanje je napravilo na zbrano mladino zelo ugoden utis, kar je mladina pokazala z živahnim odobravanjem g. predavatelja.

Maribor

m Prihod mladih ljubljanskih literatov. Mladi ljubljanski literati: pesnika Anton Ocvirk in Alfonz Gspan, pisatelj Rudolf Kresal, pesnik in esejist France Vodnik, pisatelj Ludvik Mrzel-Frigid in pesnik Mile Klopčič bodo prispeli v Maribor v petek, dne 6. t. m. ob 11:53 dop. Svoja dela bodo čitali zvečer ob 20. uri pod okriljem Ljudske univerze v kinu »Apolo«. Po nastopu bo prijateljski sestanek v hotelu »Orel«, h kateremu se vabijo vsi mariborski književniki in prijatelji slovskega, mariborčani, pokažimo, da znamo ceniti podjeto in pridnost našega pisateljskega naraščaja, ki mu je sojeno veliko delo: priversti naše slovensko slovo zopet na nekdanjo višino!

m Sestanek vpokojenih učiteljev. Vpokojeni učitelji iz Maribora in okolice bodo imeli v četrtek svoj družabni sestanek, in sicer v gostilni Koštomaj v Mlinski ulici.

m Ljudska univerza v Studencih. Jutri ob 19. uri bo predaval profesor Gustav Šilih o vzgoji otrok v predšolski dobi.

m Predavanje pri Prosvetni zvezi. Jutri bo pri Prosvetni zvezi predaval g. Igor Rosina o kulturnih problemih slovenske vasi. Vabljeni vsi, ki se zanimajo za to važno narodno vprašanje.

m Bilanca »Rapidovega« dela. SK Rapid, v katerem se zbirajo naši nemški someščani, je imel v soboto svoj letošnji občni zbor. Iz poročila posnemamo, da ima klub 650 članov in da se je lani udeležil 60 tekem. Pri volitvi so bili izvoljeni: za predsednika dr. Blanke, podpredsednika dr. Brandstätter, načelnika Josip Pirich, tajnika H. Franke in Hoshitz, blagajnika pa Weiller in Amon.

m Najnižja letošnja temperatura. Včeraj jutraj je bil v Mariboru največji mrz v letošnji zimi. Toplomer je tik pred solničnim vzhodom kazal —10 stopinj C. Podnevi je bilo vreme solnčno in prijetno.

m Šaljiva smuka tekma na Pohorju. V soboto 7. t. m. ob 14. uri bo peljal z Glavnega trga poseben mestni avtobus one, ki se udeležijo v nedeljo šaljive štafetne tekme zimsko-sportnega odbeka SPD na Pohorju do gostilne Lebe na Reki. V nedeljo bo avtobus ob 18. vozil z Reke proti Mariboru. V mariborski koči bo v soboto zvečer zabava, na kateri bodo izvolili »Pohorsko misl«.

m Tretje gostovanje hudožestvenikov. Danes, v sredo zvečer bo uprizorila hudožestveniška skupina Pavlova in Grečeve izredno zanimivo in pretresljivo tragedijo Vladimira Volkenštajna »Rusija na razpotju«. Snov tragedije je zajeta iz ruskih knežjih bojev in jo vso prepletajo staroruske narodne pesmi. Delo režira slavni umetnik Pavlov.

m Mednarodna boksarska tekma. Danes v sredo zvečer ob 20. uri priredi SK Železničar v kinu »Opolo« mednarodno boksarsko tekmo, katere se udeležijo najboljši bokserji iz Maribora, Grada in Zagreba. To bo sploh prvi boksarski nastop v Mariboru. Sportniki vabijo, da se priridevito polnoštevilno udeležijo. Cene nizke.

m Dobava mesa. Po razpisu mariborskega vojaškega okrožja bo dne 5. t. m. v okrožni pisarni druga javna ustmena licitacija za dobavo mesa po 750 kg na dan. Pogoji so med uradnimi urami na razpolago v pisarni.

m Pogrebno društvo na Pobrežju bo imelo svoj letošnji občni zbor v nedeljo 8. t. m. ob 14. uri v dvorani gostilne Simončič.

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Siegfried Galle-Feuffert, sin delavca, star 1 mesec; Julijana Kavčičeva, žena vrtnarja, stara 74 let; Alojzija Fürstova, kuharica, stara 29 let; Miloš Kumer, učenec ljudske šole, star 8 let; Neža Sonajeva, rojena Gajškova, žena železničarja, stara 23 let; Jernej Kočijaž, zasebnik, star 90 let; Terezija Klotnikova, rojena Knehtlova, žena delavca, stara 80 let; Alojzij Sieher, trgovec in posestnik, star 61 let; Alojzija Zormanova, zasebnica, stara 45 let; Terezija Brodnjakova, rojena Windischerjeva, žena železničarja, stara 68 let; Marija Bradačeva, rojena Heitzlerjeva, žena železničarja, stara 71 let in Gabrijela Grilova, zasebnica, stara 81 let. — Naj v miru počivajo!

m Nezgoda. V ponedeljek zvečer je pri delu v svojem skladišču v Jenkovi ulici št. 4, branjeva Veronika Kubiševa tako nesrečno padla, da si je nalomila levo nogo v gležnju in je morala v bolnico.

m Izsleditev tatu. K tej naši včerajšnji notici dodajamo, da je policija definitivno ugotovila, da je rezilnik za vijake pri cevih, katerega je prodajal pomožni delavec Matija Z., bil res ukraden instalaterju Rih, ter da je tat omenjeni Z. — Bil je zaradi tega izročen sodišču.

m Vlomiška dvojica. Kakor smo že poročali, je policija zaradi zadnjih poskusov in izvršenih vlovov aretirala pet sumljivih moških, ker trem ni mogla dokazati nobene krivde, jih je izpustila, pridržala pa je 30-letnega krojaškega pomočnika Bogomirja Majerja in 32-letnega brezposelnega delavca Franca Pešla. — Tri vlome sta aretirana prijatelja priznala, dva jima je dokazala policija, osumljena sta pa še treh, skupno tedaj osmih vlovov in poskusov. Priznala sta vlom v trafiko Polanec v Strossmayerjevi ulici in poskušena vloma v trafiko Strauss in v Ljudsko tiskarno, dokazana pa sta

jima vloma v trafiko Marije Deuclove na Betnavski cesti 31. januarja in v gostilno Čelnik v Tvorniški ulici 24. februarja. Oba sta bila v ponedeljek izročena sodišču.

m Aretacije. V ponedeljek sta bila aretirana Marija K. zaradi potepuštva in suma tajne prostitucije ter Jurij K. radi potepuštva in splošnega suma. Prva je bila, ker je okužena, izročena v bolnico.

Pogreb industrijalec Franca Derwuschka. Včeraj popoldne so ob veliki udeležbi sorodnikov, gospodarskih krogov in celokupnega delavstva spremili k večnemu počitku na Pobrežje pokojnega industrijalec Franca Derwuschka.

Pogrebne obrede je opravil frančiškanski pater Landergott, ki je ob grobu tudi spregovoril pokojniku v slovo. Med potjo in ob grobu je igrala Schöcherjeva godba.

Celje

* Druga seja celjskega sreskega cestnega odbora se je vršila v ponedeljek 2. t. m. popoldan v uradnih prostorih odbora v Ljudski posojilnici. Načelnik odbora g. dr. Gorican je ob 14. otvoril sejo, kateri je pristopoval sreski načelnik g. dr. Hubad ter vsi člani odbora. Predvsem so se obravnavale pritožbe proti proračunu cestnega odbora, ki so prišle iz posameznih občin. Te pritožbe veljajo zlasti povišanju doka na 45 odstotkov. Radi tega se je proračun končno uredil tako, da se doklade znižale na 41 odstotkov. Licitacija za dobavo gramoza se bo vršila za bivši vranski okraj 4. t. m. na Gomilskem, za bivši celjski okraj pa v četrtek 5. t. m. v Celju v pisarni odbora. Načelnik je razdelil delo posameznim članom odbora, ki bodo morali vršiti nadzorovanje in upravo cest v okolišju njihovega stalnega bivališča. Tako je dobil vsak odbornik nekaj cest v nadzorovanje. Prestresale so se tudi prošnje za službo tajnika in se je napravil sklep glede oseb, ki pridejo za to službo v pošte. Živahna ter stvarna debata, ki so se je udeležili vsi člani odbora, kaže, koliko zanimanja in volje do dela vlada med možmi, ki so poklicani, da upravljajo naše ceste. Ob 17. je bila seja zaključena.

* Občni zbor »Sočec« v nedeljo popoldan v Celjskem domu je bil zelo dobro obiskan. — Društveni funkcionarji so podali obširna poročila. Zlasti se je iz teh poročil razvidelo, kako uspešno društvo podpira one nesrečneže, ki so morali zapustiti svojo rodno grudo. Zal, da so sredstva društva mnogo preskromna. — Zato se obrača k vsej javnosti s prošnjo za podporo, da bo društvo moglo i v naprej vršiti svojo veliko človekoljubno delovanje.

* Predavanje g. prof. Brodnika v ponedeljek zvečer v meščanski šoli je privabilo mnogo občinstva, ki je z zanimanjem sledilo izvajanjem. Predavatelj je ob številnih skioptičnih slikah, ki jih je izdelal g. prof. Stante in za katere je podarila fotografski material celjska drogerija »Sanitas«, orisal življenje in delovanje ekspedicije, ki je lansko poletje že tretjič na 1700 m visoki Ošlavi z velikimi telesnimi napori kopala v predzgodovinski jami Potočki zljalki. Pokazal je tudi mnogo najdb, ki jih je potem razlagal na skioptičnih slikah. H koncu je še pokazal krasne posnetke jame, ki so jih napravili letos v januarju. Ledeni kapniki v jami so zavdili občinstvo, ki ni štedilo za aplavzom.

* Na Celjski koči je v nedeljo zapadlo 25 cm novega snega, suhega pršiča. Smuka je zelo ugodna. Celjski smučarji bodo izrabili to zadnjo priliko smučanja na Celjski koči.

* Občni zbor državne krajevnje zaštite dece in mladine, ki je bil zadnjič preložen, se bo vršil jutri 5. t. m. ob 20 v mali dvorani Narodnega doma. Prijatelji uboge mladine vabljeni.

* Smrtna kosa. V Frankolovem je 3. t. m. umrla ga. Zerovnik Marija, žena posestnika v 53. letu starosti. Prepeljali jo bodo v Celje, kjer jo bodo jutri pokopali na okoliškem pokopališču.

* Borza dela v Celju potrebuje: 3 hlapce h konjem, 1 hlapca h goveji živini, 1 hlapca k svinjam, 1 kravarja-švicarja, 1 opravilnika-safarja, 1 vodovodnega instalaterja, 1 mojstra za izdelovanje medeno-kovinskih predmetov, 1 mizarja-parketarja, 2 kolarja, 2 čevljarja, 1 brivca, 1 mlinarja, 1 predelca in kodralca žime, 15 vajencev; 1 kmetško varuško, 39 kmetških dekel, 1 natakurico, 1 hotelsko kuharico, 6 servirk, 5 kuharic, 15 služkinj, 1 sobarico, 1 kuh. služkinjo, 1 varuško, 1 postrežnico, 1 orožniško kuharico, 1 gospodinjjo.

* Nezgoda. Pisarniški uradnik Šumej Leopold v Laškem si je pri popravilu motorja močno poškodoval levo roko. Moral je v celjsko bolnico.

* Nočni napadalec. V Rečici pri Laškem je v soboto neznan človek napadel 31-letnega rudarja Bizjaka Antona in mu zabodel nož v hrbet. — V Dobrteših vasi pri Sv. Petru v Sav. dolini je neki hlapec napadel 30-letnega delavca Zoharja Antona in ga z vilami obetno ranil po vsem telesu. — Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

Pragersko

Predavanje za sadjarje. Sadjarsko in vrtnarsko društvo na Pragerskem bo priredilo v nedeljo, dne 8. t. m. popoldne ob 14. uri v osnovni šoli javno strokovno predavanje. Predaval bo priznani sadjarski strokovnjak g. ravnatelj J. Priol iz Maribora o vzgajanju in legi sadnega drevoja. Dolžnost in korist vsakega člana je, da se predavanja udeleži in da privede s seboj tudi nečlane.

Skapinove zvijače. V nedeljo, dne 1. t. m. je dramska skupina MSZ iz Maribora uprizorila pri mas igro »Skapinove zvijače«, ki je izredno dobro uspeła. Obisk pa je bil mnogo slabši kakor navadno, to pa menda zaradi slabega vremena.

Nesreča kmeta. Na naši železniški postaji se še vedno naklada krompir. Kmetje ga dovažajo z vseh strani. Pripeljal ga je tudi posestnik Anton Vuk iz Mihove, pa se je v gostilni zaklesnil in hotel potem prehitro domov. Pognal je konje v besen dir, pri tem pa je padel pod voz in kolesa so ga nevarno poškodovale po glavi in ostalem telesu. Nezvestnega so prinesli k zdravniku dr. Klasincu, ki mu je nudil prvo pomoč. nato pa so ga oddali v domačo oskrbo.

Ljubavna tragedija na Jesenicah

Morilec Bodlaj, ki je ustrelil Maloviča iz Novega mesta, obsojen na 12 let robije

Ljubljana, 3. marca.

Danes ob 8.30 se je pričela pred velikim senatom, ki mu je predsedoval sodni svetnik Kralj, sosodniki pa so bili gg. Avsec, Jerman, dr. Kobal in dr. Dolinar, obravnava proti 28-letnemu pripravniku finančne kontrole na Jesenicah Rudolfu Bodlaju, doma iz Stranj pri Kamniku. Državno pravdnstvo je zastopal namestnik državnega pravdnika Branko Goslar, zagovornik ex offio je bil odvetnik dr. Krejči.

Obtoženi Bodlaj je srednje velik, bledega obraza, obločen v čedno, plavo obleko. Kot corpus delicti je bila predložena službena karabinka, s katero je umoril Maloviča in njegova oblika.

Naval v dvorano št. 124 v II. nadstropju, kjer se je vršila obravnava, je bil velik. Razpravi je prisostvovalo zlasti mnogo Jeseničanov - ki obtoženca dobro poznajo, ker je služboval dalj časa na Jesenicah.

Po izvršenih ugotovitvah obtoženčevih osebnih podatkov je prišel brati namestnik državnega pravdnika g. Goslar skrbno sestavljeno obtožnico.

Bodlajev značaj.

Obdolženec Bodlaj je dopolnil 10. januarja t. l. 28 let. Doma iz Stranj pri Kamniku je obiskoval deško osnovno šolo v Kamniku v letih 1910 do 1913 ter državno osnovno šolo v Stranjih pri Kamniku v letih 1914 do 1917. Po poročilih upraviteljev omenjenih šol je bil najlepša vedenja, s prav dobro kvalifikacijo med prvimi učenci ter duševno popolnoma razvit in normalen. Leta 1922 je odšel k vojakom, da odsluži kadroški rok. Ko se je vrnil od vojakov, je 2 meseca kot 2 leti bil uslužben kot bolniški stražar v ljubljanski bolnici. Nato pa je obdolženec zaprosil za službo pri finančni kontroli in je poleti 1930 bil ponovno preiskan in spoznan za stalno sposobnega za službovanje pri finančni kontroli. Služboval je nazadnje kot pripravnik finančne kontrole na Jesenicah.

Bodlaj je bil udan ženskam. Pri njem so našli 90 ljubavnih pism, ki jih je prejemal od raznih žensk. Radi malomarnosti v službi je bil tudi že v disciplinarni preiskavi. Kakor kaže kazenski nalog sreskega glavarstva v Radovljici 10. januarja lani je obdolženec pijančeval preko policijske ure v gostilni P. na Jesenicah, obnašal se nesposobno ter bil radi tega kaznovan na 60 Din globe. Njegovi tovariši oddelka finančne kontrole na Jesenicah opisujejo obdolženca kot človeka slabega, nestalnega in neodkritnega značaja, ki je bil zelo zahrbtn, maščevalen in sposoben za vsako dejanje. Zato pri kolegih ni bil priljubljen.

Njegovo dekle Slavka.

Na Jesenicah je obdolženec leta 1927 začel ljubavno razmerje s šiviljo Slavko V., ki je bila tedaj jedva 16 let stara in je imel z njo intimne odnose. 6. marca leta 1929 je Slavka porodila otroka, ki mu je bil obdolženec spoznan za očeta. Od otrokovega poroda dalje je obdolženec bil napram Slavki surov; večkrat se je skregal z njo in ni hotel plačevati alimentov - imel pa je še druge ženske poleg nje. Radi tega se je nagnenjem Slavke do obdolženca ohladilo. Pred božičem leta 1929 se je spoprijaznila s pokojnim Malovičem in imela z njim ljubezensko razmerje.

Ker je obdolženec, kakor je razvidno iz velikega števila ljubavnih pism, imel posla z raznimi ženskami, se je pri tem okužil. Ta sum potrjujejo pri njem zaplenjena zdravilna sredstva. Slavko je preiskal zdravnik dr. Marčič in ugotovil pri njej infekcijo starejšega datuma. Ker je imela Slavka do 4. marca 1930 intimne odnose edino z obdolženecem, je ta nujno sumljiv, da jo je okužil. Od Slavke se je okužil Malovič 4. marca lani, ko je imel z njo intimne odnose v parku Hrenovca na Jesenicah. Radi tega se je meseca marca med finančnimi organi in med prebivalstvom na Jesenicah raznesla vest, da sta obdolženec in njegova dekle bolna in da se je tudi Malovič okužil.

Se eno dekle iz Ljubljane.

Obdolženec je tedaj formalno skušal pri starešini finančne kontrole na Jesenicah razpršiti resničnost teh govoric s tem, da je predložil

zdravniško izpričevalo dr. Marčiča, po katerem naj bi bil on zdrav. Vendar dr. Marčič sam prizna, da njegovo izpričevalo ni absolutno resnično in dopušča možnost, da ga je osumljenec v ordinaciji prevaril. Ponoven povod k takim govoricam pa je dal pripravnik finančne kontrole Ludvik Kristan, ki je o obdolženčevi bolezi pripovedoval novodošli natakariči v gostilni Pekar na Jesenicah in jo svaril pred obdolženecem, češ da ima obdolženec že svojo punco, ki je bolna in se ne ve, ali je obdolženec njo okužil ali je bil on od nje okužen in da je od nje dobil bolezen tudi neki financar.

S., ki je bila leta 1926 v Ljubljani obdolženčeva ljubica, je obdolženca zavrnila, ko se ji je hotel 3. septembra 1930 zopet približati in ji je zatrjeval, da je Vidmarjevo pustil, ker ima druge in da je njegov nezakonski otrok umrl. Obdolženec je pozval S. na oddelek finančne kontrole in je prosil starešino Vazo Prijevo, da je setavil s S. zapisnik. Ob tej priliki je predlagal, da se proti Kristanu disciplinarno postopa.

To opere samo smrt.

Dne 4. septembra lani ob 19.20 je obdolženec čakal Slavko, ki se je vračala z dela v Lescah domov, na jeseniškem kolodvoru in jo stavil na odgovor, če je še s kakim drugim moškim občevala kakor z njim in je razodel govorice, ki jih razširja Kristan. Slavka je obdolženca zatrjevala, da ni razen z njim imela z nobenim moškim stikov. Ko sta obdolženec in Slavka še istega večera okoli 21.30 srečala na cesti Kristana, je ta na vprašanje obdolženca, naj pove onega, ki je s Slavko imel stike, odklonil odgovor in je rekel, da bo dotičnik že sam izpovedal, obenem pa je pozval obdolženca, naj umakne ovadbo zoper njega pri starešini finančne kontrole.

Obtoženec je že ob tej priliki rekel Slavki, da to opere samo smrt in da jo bo ustrelil, če so govorice resnične. Nato je obdolženec okoli 22. ure odšel spat.

Malovič pozvan na odgovor.

Obdolženec je naslednjega dne 5. septembra lani pred 6. uro zjutraj čakal Slavko pred hišo, kjer je nastanjena finančna kontrola na Jesenicah, in jo je pripravil do tega, da mu je razodela svoje razmerje z Malovičem. Tedaj je obdolženec ponovno in resno izjavil, da bo Maloviča ustrelil. Obdolženec je imel v noči od 4. na 5. septembra dežurno službo. Njegova naloga je bila, da zbudi vse člane finančne kontrole ob 6. zjutraj. Ko se je Slavka z vlakom ob 6.9 odpravila iz Jesenic na Lescce, se je obdolženec vrnil v stanovanje organov finančne kontrole in je vse svoje tovariše po službeni dolžnosti zbudil in pozval, naj vstanejo.

Ze poprej je Klančar opazil, da je obdolženec 5. septembra ob 5.30 v naglici vstal in se hitro oblekel; mudilo se mu je, da je dobil še Slavko, ki je, kakor je obdolženec vedel, ob tem času hodila na vlak. Obenem se je obdolženec, ko je opravil svojo službo in zbudil vse finančne organe, po par minutah vrnil v sobo, kjer je ležal Malovič in ga stavil na odgovor, če je res, kar raznaša Kristan, da je imel razmerje z Vidmarjevo. Malovič je vstal s postelje in povedal obdolženca, da je imel 4. marca lani s Slavko sestanek, da je tedaj z njo občeval in se pri tem okužil. Obenem je obdolženca pokazal tudi koledarček, ki mu ga je poklonila Slavka in v katerega je zapisala: »4. marca sem g. Maloviču nekaj obljubila in je skozi to obljubo darilo dobila«. Obdolženec je strgal Maloviču koledarček iz rok in šel iz sobe. Nato je obdolženec govoril še s starešino Prijevo, ki je zahteval od njega ključ od pisarne.

»Jaz sem svoje izvršil!«

Po preteku par minut se je obdolženec vrnil v pisarno, zaprosil Prijevo za privatni sestanek in mu razodel zadevo z Malovičem in Slavko. Prijeva je obdolženca obljubil, da bo dal stvar naglo preiskati in je obdolženca pomiril. Obenem mu je dal dovoljenje, da je prost po 8. uri, ko odda dežurno službo. Obdolženec pa se ni dal potolažiti. Odšel je na hodnik. Vrata sobe, v kateri je bil Malovič, so bila odprta. Malovič sam pa je bil že vstal s postelje in se oblačil. Obdolženec je vzel na hodniku puško karabinko, jo nabasal, nameril nanj in sprožil. Zadel ga je 13 cm pod desno pazduho nad osmim rebrom ter je na hrbtu leve strani hrbtnice v višini zgornjega roba bočne kosti izstopil projektile predri skozi jetra debelo črevo, trebušno mreno in levi rob lumbalne hrbtnice, tako da je Malovič radi izkrvavitve še istega dne umrl.

Ko je obdolženec s praga Malovičeve sobe streljal na Maloviča, je hotel ponovno streljati in je rekel: »Jaz sem svoje izvršil!« Da ni oddal drugega strelja, ki je bil verjetno namenjen Kristanu, ki je bil tudi v Malovičevi sobi, je preprečil obdolženca Meho Maksimič. Obdolženec ga je začel spraševati, kje je Kristan in je rekel, da bi bilo tudi njega treba tako, kot je Maloviča.

Dogodek se je izvršil ob 6.30 uri.

Obdolženčev zagovor.

Obdolženec dejanje priznava, zagovarja pa se, da ni imel namena Maloviča ustreliti niti ne težko poškodovati, marveč da je dejanje zagrešil v tako močni razburjenosti, da ni vedel, kaj dela.

Obdolženčevemu zagovoru pa ne gre vera. Da bi ga bil Malovič očitek, da je pri obdolženčevem dekletu dobil bolezen, tako silno razburil, ni verjetno. Obdolženčeve razmerje s Slavko ni bilo tako iskreno in prisrčno. Ljubavna pisma z nebroj drugimi ženskami kažejo, da obdolženec ni bil navezan na Slavko, da bi ga mogel kak očitek glede nje tako razburiti. Tudi je obdolženec pred dogodkom delal v redu službo. Prejel je od starešine še službena povelja in ničelnih ni na njem opazil znake velike razburjenosti.

Ce bo ušel vešalom.

Vse priče so potrdile, da je bil obdolženec pred dogodkom in po dogodku samo malo ner-

vozen. Govoril je normalno in rekel po dogodku, če bo ušel vešalom, da bi poiskal še Kristana, in ga ubil. Obdolženec tudi ve, da so mu po dogodku vzeli koledarček, ki ga je poprej Maloviču iztrgal iz rok - torej se je celo na take malenkosti spominjal! Tudi je prosil po dogodku tovariše, ki so ga stražili, naj izpovedo da je bil par dni pred dogodkom duševno bolan in zmešan, kar seveda ni bilo res.

Slike z obravnave

Predsednik senata g. Kralj, morilec Bodlaj, namestnik drž. pravdnika g. Goslar.

Dopoldanska razprava

Obtoženec pripoveduje...

Se preden je namestnik državnega pravdnika prebral obtožnico, je stopil v dvorano oče umorjenega Maloviča g. Matko Malovič, posestnik in mizar iz Novega mesta, v spremstvu svoje hčerke in prisostvoval do konca mesta zelo dramatično potekajoči obravnavi.

Po prečitani obtožnici se je obrnil predsednik g. Kralj k obtoženci in ga vprašal:

— Bodlaj, ali se čutite krivega?

— Slavni senat, jaz se ne čutim krivega. Ne vem, kako se je vse skupaj zgodilo. Obtožnica je neresnična. Čutil sem krivega samo v toliko, da sem streljal na Maloviča, nikakor pa nisem imel namena, da ga ustrelim.

— No, zdaj nam povejte nekaj iz svojega življenja!

Obdolženec je začel z živimi besedami, ki jih je podkrepil z gestami, pripovedovati, kako je delal v smodnišnici v Kamniku, kako je odšel k očetu v Bosno, delal nato pri stricu, bil pri vojaki, služil kot stražar v ljubljanski bolnici, kjer je imel šen in je bil tako bolan, da so že naredili križ čez njega.

Preden je prišel na Jesenice, je imel le eno dekle. Na Jesenicah je dobro izhajal v službi. Ko pa je prišel starešina Prijeva, se je nekaj časa dobro razumel s tovariši, potem pa, ko so začeli tovariši rovariti proti njemu in so videli, da ga ima starešina rad, so ga začeli črtiti.

Njegova Slavka in otrok sta mu bila vse na svetu. Z Malovičem je skupaj stanoval in sta si bila najboljša prijatelja.

Predsednik: Zakaj ste pa imeli zdravstveni instrument?

Obdolženec je nato pojasnil, da ga je rabil po službeni dolžnosti v ofidriški šoli v Sarajevu, kjer je služboval v ambulanti.

Obtoženec je nato opisoval svoje razpoloženje v dnevi pred umorom. Poldneval ga je starešina in je zahteval od njega zdravniško izpričevalo, da je zdrav. Tiste dni je tudi zbolel, ko si je dal izdreti zob in je dobil infekcijo. Imel je 40 stopinj vročine. Ker ni mogel spati, si je vbrizgaval morfin. Dobil se je s S., ki mu je povedala, kaj govorijo tovariši o njem in njegovem dekletu. Ko je poklical Kristana na odgovor, je ta vztrajal na svojih trditvah, Slavka pa je trdila, da ni res, da bi imela kaj opraviti z njegovim tovarišem. Ko mu je zatrjeval Kristan, da mu bo njegov tekme v ljubezni že sam povedal, koliko je res na njegovih trditvah, mu je bilo, kakor bi ga kdo z nožem prebodel.

Noč pred umorom ni mogel spati, pokadil je do 40 cigaret, obenem je vzel morfin. Proti jutru se mu je posvetilo: kaj če bi bil Malovič, ki je imel opraviti s Slavko? Kot v sanjah je stopil v Malovičovo sobo in ga vprašal, če je imel res kaj opraviti z njegovim dekletom. Malovič je skočil pokonci in začel vpiti: »Res je! Imel sem jo! Okužila me je!« Pokazal mu je instrument in koledarček, ki ga je dobil od Slavke. Ves zmešan od tega, kar je slišal, je stopil na hodnik, zagrabil puško, jo nabasal, stopil na prag Malovičeve sobe in sprožil. »Še danes mi ne gre v glavo, kako se je vse to zgodilo.« je končal obtoženec svoje dramatično pripovedovanje.

Dejanja se je zavedel šele, ko so ga orožniki prišli in ga začeli izpraševati.

Predsednik: Ali je res, da ste rekli, ko so čuli Malovičovo stokanje: »Ali ni še crknil?«

»Se ne spominjam.«

»Dekletu ste pisali iz zapora, naj izpove, da ni res, da ste rekli, da boste enega ustrelili.«

»Pisal sem ji že, a da prav to, ne vem.«

Predsednik: »Tukaj imamo vaše pismo.«

Obdolženec je molčal.

Zaslišanje priče.

Pri zasliševanju prič se je ugotovilo, da manjka zelo važna priča Rupnik, ki leži v bolnici, bolan za revmatizmom. Predsednik je odredil odmor in ukrenil, da so pripeljali Rupnika iz bolnice. Zasliševanje prič je trajalo do 14. ure, ko je predsednik odredil enourni odmor.

Izmed številnih prič, ki so izpovedale delo na obtožencu v korist, deloma pa v njegovo škodo, je bilo zelo važno pričevanje Kalčiča iz Novega mesta. Ta je pripovedoval, da je po izvršenem umoru rekel Bodlaj: »Ali sem ga tako slabo zadel, da še stoka?« Ko mu je Kalčič rekel, naj se sramuje svojega dejanja, mu je odvrnil, da bo tudi Kristana ubil. Ko so bili v Kranjski gori pri zaslišanju, je obtoženec skozi okno zapora poklical njega in Strlekarja in ju nagovarjal, naj pričata, da je storil dejanje v duševni zmedenosti. Kalčič ga je vprašal: »Ali obžaluješ, kar si storil?« Odvrnil mu je: »Ni! Kristana bom po prestani kazni, tudi če bom deset let zaprt, poiskal in ubil.«

Predsednik: »Ali je res, da ste ju nagovarjali, naj izpovesta, da ste bili zmešani?«

»Ni res!«

»In da bo te ubili Kristana?«

»Tudi ni res! Le to sem ju prosil, naj izpovesta, da sem bil bolan.«

Obtoženemu Bodlaju so se ves čas obravnave tresle lične kosti. Tudi so mu nervozno drgetale noge. Delal je vtis duševno prenapetega človeka, ki nagiba k abnormalnosti.

Pri zasliševanju Slavke je predsednik senata na predlog namestnika državnega pravdnika g. Goslarja izključil javnost od obravnave.

Obtoženčeva dekle je izpovedalo, kar ji je Bodlaj govoril, da jo ima rad, imel pa je poleg nje drugega dekleta in ji očital, da ima druge. Po otrokovem porodu je hodil vsak dan k njej, le če sta se spila, je izostal za delj časa. Priča je odločno zanikala, da bi bila bolna, prav tako, da bi bila z Malovičem občevala. V koledarček je napisala le, da mu je nekaj obljubila, namreč poljubček.

Priča Kalčič je tedaj vstal in izpovedal, da je dostavek: »... in je skozi to obljubo darilo dobil.« pripisal neki tovariš v šali. Tako je torej ta neokusna šala privedla Bodlaja do zločina.

Slavka je nato pripovedovala, da je Bodlaj, ko mu je priznala, da jo je Malovič hotel imeti in da bi kmalu prišlo do intimnega odnosa, začel jokati in da je bil silno razburjen. Govoril je zmeden, da to opere le smrt, da bo sam sodil, da bodo trije padli in da bo tudi njo ustrelil, če je res. Tisto noč pred umorom je prišel k njej, pestoval otroka in se jokal. Drugo jutro jo je počakal na kolodvoru in ji začel pripovedovati, da bo vse ustrelil.

Priča Rupnik je izpovedal v smislu obtožnice prav tako tudi druge priče. Priča starešina Prijeva, je izpovedal, da je bil obtoženec vester v službi, da pa je bil po značaju zaprt vase.

Predsednik Kralj je nato prečital izpovedi ostalih prič, iz katerih izhaja, da je bil obtoženec velik ženskar. Iz materinega pričevanja je bilo razvidno, da je bil Bodlajev oče umorjen, da pa je tudi njegova 22-letna sestra umrla v umobolnici v Beogradu. K umobolnosti nagiba tudi sin, ki je imel v mladosti možgansko bolezen.

Iz zdravniškega izvida je bilo razvidno, da je bil Bodlaj zdrav, prav tako pa tudi njegovo dekle Slavka. Predsednik Kralj je tudi prebral pismo, ki ga je pisal obdolženec iz zapora Slavki: »Prosim, usmili se me, pošlji mi kaj denarja in pričaj, da nisem grozil...«

Oče Primož Bodlaj je bolehal za demencio precose in je bil popolnoma preklecan. Bodlajeva sestra pa je znorela na vožnji iz Sarajeva v Beograd. Zagovornik dr. Krejči je predlagal, naj preiščejo obdolženca zdravniki izvedenci glede njegovega duševnega stanja. Senat je po kratkem posvetovanju zavrnil zagovornikov predlog in prekinil razpravo.

Popoldanska razprava

Pri popoldanski razpravi sta govorila namestnik državnega pravdnika Goslar in zagovornik dr. Krejči, ki je opozarjal senat na razna nasprotja v izpovedih prič. Obdolženec nagib k dejanju je bil idealen: potegnil se je za svojo čast in za čast svojega dekleta.

Ko so sodniki odhajali v posvetovalnico, je Bodlaj kliknil:

— Slavni senat! Jaz zelo obžalujem svoje dejanje. Še sedaj ne vem, kako je prišlo do umora. Glejte, zgubil sem vse, svojo existenco in očeta, ki je medtem umrl. Postal sem žrtev svojih tovarišev. Prosim za milo sodbo. ...

Obsojen je bil Bodlaj na 12 let robije, na izgubo častnih pravic za vedno, na povračilo kazenskih stroškov in plačilo 5000 Din pogrebni stroškov za pokojnega Maloviča.

Radio

Ljubljana, sreda, 4. marca. 12.15 Jugoslovanska in orkestralna glasba (plošče). 12.45 Dnevne vesti in zimsko-sportne vesti. 13.00 Casovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Radio orkester. 18.30 Lovše Zivko: Moja delavnica. 19.00 G. prof. Preobraženski: Ruščica. 19.30 Literarna ura: Jože Lovrenčič: Ob 100letnici rojstva Matije Valjavca. 20.00 Radio orkester Hawaijazz. 22.00 Casovna napoved vesti, sport, vreme; napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 5. marca. 12.15 Donski kozaki — Slaganji iz zvočnih filmov (plošče). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov. 13.00 Casovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti 17.30 Otroška ura (ga. Gabrijelčičeva). 18.00 Plošče. 18.30 G. Uloga: Gimnastična ura. 19.00 G. prof. Rupel poučuje srbohrvaščino. 19.30 G. dr. Bohinec: Iz naravoslovja: Morje in jezera. 20.00 G. Horn: Dnevna vzgoja otroka. 20.30 Operetni večer Radio orkester: Gdč. Arko in g. Jelačin pojeta vmesne opere. 22.30 Napoved časa, dnevne vesti, sport, vreme; napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sreda, 4. marca. 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Pravljice. 18.00 Plošče za otroke. 18.30 Novice. 20.00 Predavanja. 20.30 Vokalni koncert hrvatskega pevskega društva »Jablan«. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Prenos zvočnega filma.

Beograd, sreda, 4. marca. 10.00 Ljudskošolska ura. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Popoldanski koncert Radio orkestra. 19.30 Predavanja. 20.00 Ruščica. 20.30 Dunaj. 22.00 Novice.

Potovanje po zvezdi večernici

4. To vam je bila imenitna večerja! Vsi dostojanstveniki so se zbrali, da počaste junaškega profesorja Kozoroga in tri njegove spremljevalce na planet Venero. Po neskončnih zdravicah in voščilih se je sivolasi profesor ozrl na uro. Bilo je ob osmih zvečer: in ob devetih bi morali že odpotovati. Potem se je profesor dvignil in se s solzami v očeh zahvalil za vse zdravice in voščila.

Rodovniško društvo Verzej

Zborovanje Rodovniškega društva za simodolsko govedo v Verzeju se je vršilo 22. februarja 1931. ob 9. uri v šoli. Navzočih je bilo 48 članov. Predsednik Ivan Šoštarč je po pozdravu navzočih poročal, da šteje društvo 48 članov, tajnik Ivan Karoša pa je poročal o delovanju društva. Mlečni kontrolor Mih. Šoštarč je kontroliral mlečnost 60 krav, najboljša je dala 3148 l, druga 3124 l, 1/2 pa več kot 2000 l mleka. — V Križevcih in Ljutomeru se je ustanovil odsek rodovniškega društva in s tem je precej članov od našega društva odpadlo.

Dohodkov je imelo društvo 33.169:50 Din, izdatkov Din 32.901:70, stan blagajne 267:80 Din. Za pregled računov sta bila izvoljena A. Slavič in J. Panič, katere sta po točnem pregledu priporočala, da se da blagajniku Galundru absolutorium, kar je bilo sprejeto. — Društvo je priredilo v minulem letu razstavo, ki se je dobro obnesla ter pokazala, koliko se da doseči z vztrajnim delom. Od banovine je dobilo društvo 13.000 Din podpore in 1 uvoženega plemenskega bika. Po sklepu zborovanja sta predavala g. nadsvetnik Škof o telitvi in vzgoji telet, g. referent Žnidarič pa o travništvu, kar so navzoči z zanimanjem poslušali, ter jima izrekamo tem potom lepo hvalo Predsednik Šoštarč je naprosil g. referenta, naj nam pomaga, da se vrši v jeseni plemenski sejem in to tudi za štaj. peteline.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec februar 1931 sledečo statistiko:

	Ot. k.	O. p. p.	Odp. k.	Odp. p. p.
v Dravski banovini	10 (5)	10	3 (3)	2
v Savski banovini	7 (9)	7	4 (6)	3
v Vrbaski banovini	— (1)	1	—	—
v Primorski banovini	1 (—)	—	3 (—)	1
v Drinski banovini	6 (7)	6	5 (8)	—
v Zetski banovini	— (2)	1	—	—
v Dunavski banovini	11 (13)	20	13 (12)	4
v Moravski banovini	4 (9)	—	8 (4)	—
v Vardarski banovini	4 (8)	1	2 (5)	—
Beograd, Zemun, Pančevo	2 (6)	1	7 (4)	5

(Okrajšave v posameznih rubrikah pomenijo: Ot. k. = otvorjeni konkurzi, O. p. p. = otvorene prisilne poravnave izven konkurza, Odp. k. = odpravljeni konkurzi, Odp. p. p. = odpravljene prisilne poravnave izven konkurza. Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta.)

Gospodarske vesti

× Stanje hranilnih vlog v naši državi Na podlagi podatkov Društva bank in Zveze jugoslovanskih hranilnic je precenila Narodna banka stanje hranilnih vlog na dan 31. decembra 1930 v naših denarnih zavodih izvzemši žiroračune Narodne banke, čekovni račun Poštne hranilnice in vloge pri malih zadrugah. Dobi la je število 13.88 milijarde dinarjev. V primeri s stanjem 31. decembra 1929, ko je ta vsota znašala 11.79 milijarde, je bil torej lani presežek 2.09 milijarde. Toda ta presežek ni točen. Pri stanju 1. 1929 niso vštete vloge na tekoči račun, ki je tedaj znašal 0.6 milijarde. Nekatere banke, v prvi vrsti slovenske, niso bile namreč pravočasno poslale potrebnih podatkov.

× Rabljeni avtomobili na sejmu. Po vzgledu drugih držav so tudi v Zagrebu otvorili večeraj borzo rabljenih avtomobilov. Kakor znano so se ti borzni dnevi na Dunaju prav dobro obnesli in zaznamujejo tamkaj že dva borzna dneva v tednu. Prostor za razstavljene avtomobile je dala v Zagrebu na razpolago uprava vele-sejma. Zanimanje je prav živahno.

Borzna poročila

dne 3. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 3. marca. Amsterdam 22:84, Berlin 13:5175—13:5475, Bruselj 7:9387, Budimpešta 9:9261, Curih 1094:40—1097:40, Dunaj 7:7933 do 8:0233, London 276:57, Newyork 56:725—56:925, Pariz 222:07—224:07, Praga 168:34—169:14, Trst 297:11—299:11.

Zagreb, 3. marca. Amsterdam 22:84 bl., Dunaj 7:9933—8:0233, Berlin 13:5175—13:5475, Bruselj 7:9387 bl., Budimpešta 9:9111—9:9411, London 276:17—276:97, Milan 297:2386—299:2386, Newyork ček 56:725—56:925, Pariz 222:07—224:07, Praga 168:34—169:14, Curih 1094:40—1097:40, Bukarešta 34:50—35:00.

Dunaj, 3. marca. Amsterdam 285:38, Beograd 12:5012, Berlin 169:15, Bruselj 99:165, Budimpešta 124:06, Bukarešta 4:2325, Kopenhagen 190:30, London 34:5637, Madrid 76, Milan 37:27, Newyork 711:50, Pariz 27:88, Praga 21:0762, Sofija 5:155, Stockholm 190:40, Varšava 79:69, Curih 137:01.

Curih, 3. mar. Beograd 9:1270, Pariz 20:3525, London 25:23, Newyork 519:40, Bruselj 72:425, Milan 27:2075, Madrid 55, Amsterdam 218:275, Berlin 123:45, Dunaj 72:99, Sofija 3:7625, Praga 15:3825, Varšava 58:15, Budimpešta 90:575.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 3. marca. Državni papirji: 7% inv. posojilo 86:50—87:25, vojna škoda ar. 418 do 418:50, kasa 418—418:50 (418), marec, april, maj 417:75—418:50, junij 418—418:50 (418), 4% agr. obv. 51:25—51:50 (51:50), 7% Blerovo pos. 81:75—82:25, 8% Bler. pos. 91:75—92:25, 7% Bler. pos. 81:87—82:25. — Banke: Hrvatska 50 denar, Praštediona 975—980, Udružena 193:50 do 195, Ljublj. kred. 125 d., Medjunarodna 70 d., Narodna banka 8050—8100. — Industrije:

Sečera Osijek 275—295, Trboveljska 332 do 333, Slavonija 200 d., Vevče 145 d.

Dunaj, 3. marca. Bankverein 16:50, Kreditni zavod 46:70, Dunav-Sava-Adria 15, Prioritete 88:40, Trbovlje 41, Leykam 3:65.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 3. marca. 7% Blaire 81—82. Newyork, 3. marca. 8% Blaire 91:50—92:50, 7% Blaire 81:25—82, 7% pos. drž. hip. banke 80:25—81:75.

Zitna tržišča

Tendenca na ljubljanskem tržišču evrsta. — Promet: 2 vagona pšenice.

Novi Sad, 3. marca. Koruza: baška, sremska garant, 80—83, baška, sremska, marec, april, maj 87:50—90, baška ladja Dunav-Sava, predčasno suha 84—86, baška maj 90—92:50. — Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 2 vagona, koruza 31 vagonov, moka 7 vagonov, otrobi 1 vagon. Tendencia: stalna.

Sombor, 3. marca. Koruza: baška 77:50 do 82:50, baška maj 80—85. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencia: neizpremenjena. Promet: 150 vagonov.

Budimpešta, 3. marca. Tendencia: učvrščena. Promet: srednji. Pšenica: marec 14:90—15:13.

Novo izšlo

Zakon o občem upravnem postopku. Prevedel in priredil dr. Rudolf Andrejka. — Z dodatkom: »Zakon o banki uprave« in »Pravilnik o organizaciji in delu bankih svetov«. Cena knjigi v platno 25 Din, broširana 20 Din.

Conan Doyle: »Pozna osveta«. Iz angleščine prevedel I. Mulaček. — V platno vezana knjiga 30 Din, broširana 25 Din.

Knjigi se dobijo v vseh knjigarnah ali pa pri založništvu: Tiskarna »Merkur« v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.

Najmodernejše vzorce ZAVES in PERILA

namiznih in kubinskih garnitur veže najfineje in najceneje tvrdka

Matek & Mikeš
Ljubljana, Dalmatinova 13

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj.

(15:15—15:17), maj 15:19—15:45 (15:45—15:46), junij 15:20. — Rž: marec 11:45—11:50 (11:45 do 11:47), maj 11:60—11:67 (11:65—11:67). — Koruza: maj 12:62—12:75 (12:75—12:76), julij 12:88—13:05 (13:05—13:06).

Ljubljansko lesno tržišče
Tendencia slaba, promet 1 vagon oglja.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.—. Oglasi reklamne in trgovske značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

B. Pauer 732
keksi, biskviti, vafelni
i. t. d. so najboljši!

Kolesa 733
na ugodne obroke

»CENTRA«
trgovina šivalnih strojev, koles, gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vza-jemne zavarovalnice.

Šolercja 738
za avtobus, s kavejjo do 20.000 Din, sprejem. — Ponudbe na upravo »Jugoslovana« pod »Avtobus 20«.

Semenski oves

deški in vsa druga seme na polje in vrt nudi Sever & Comp., Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 5. 739

Fran Flerin
damski slavniki za spomladansko sezijo sprejema damska in moška popravila lastna delavnica, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

463
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Oglašujte
v
»Jugoslovanu«

Naše nove spomladanske cene!

Ženski čevlji na eno zaponko v vseh modernih barvah

Din 165.—

Prednosti teh čevljev so krasni modeli, elegantna peta in dober material.

Ženski pumps-čevlji iz laka, črne ali barvaste kože

Din 195.—

Zelo ukusni, zato jih vsaka dama rada nosi.

Ženski troter-čevlji v vseh barvah

Din 165.—

Najbolj eleganten čevljev za šetnjo.

Štrapačni moški čevlji v črni, rjavi ali lak-koži

Din 195.—

Zelo udobna oblika. Te vrste se proda več tisoč parov na mesec.

Polčevlji, moški, v črni, rjavi ali lak-koži

Din 225.—

Dobijo se v vseh oblikah in barvah. Za vsakega gospoda nujno potrebni.

Original-Goodyear-Wlt-čevlji

Din 245.—

Prekašajo vse v izdelavi in kvaliteti.

Otroški čevlji od

Din 45.—

navzgor. 28 let že izdelujemo te edino pravilne higijenske čevlje za naše male.

Ljubljana

Maribor

Obiščite nas in prepričali se bode, da prinašamo za pomlad navzlic nizkim cenam edino kvalitetne čevlje v najmodernejši izdelavi.

Kultura

Pismo iz Zagreba

Premijera »Mayerling« v Malem kazalištu.

Misteriozna smrt avstrijskega cesarjeviča Rudolfa, ki je svoj čas polnila vso evropsko atmosfero z oblaki fantastičnih ugibanj in govorjenj, je dobila svoj izraz tudi v literaturi. Velike cene običajno ta, tako zvana »mayerlingška« literatura ni imela, saj so temu primerno tudi njene pretenzije bile neznatne: potešiti glad po senzacijski hlastice mase, vendar nam je treba izločiti, nekaj del, kjer je pravo umetniško hotenje premagalo običajno žurnalistično dolžnost — avtor se je odrekel vsem, resnemu in iskrenemu umetniškemu delu nepotrebnim efektom in v svojo obravnavo s povsem drugega, občečloveškega stališča. Na ta način se je vsa kriminalmagazinska historija s svojo politično kuliserjo vred spremenila v romeinjujsko tragedijo romantičnega samoumora dveh nesrečnih zaljubljenec. Med ta dela spada tudi Claude Anetev »Mayerling« Odersko je »Mayerling« šibek in se mu pozna vsa lista značilna scenska izmučenost, ki je lastnost malone vseh dramatičizacij. Dejanje poteka nekam nerodno in prisiljeno in se razen tega že zastran očitnega avtorjevega stremeljenja po čim večji zgodovinski verodostojnosti razvijajočih se dogodkov približuje samo nekoliko živahnjej, scensko zamišljeni reportaži.

Uprizoritev je bila sicer dobra in nadpovprečna, kar je posebno svojstvo vseh T. Strozzijskih režij. Kar je mogel doseči, je bilo vsaj to, da je dve edini dobri in pretresljivi sceni v vsej drami, Marijin in Elizabetin sestanek v Rudolfovi sobi in spopad Franca Jožefa s sinom Rudolfom, spravi do največje veljave. Preko teksta Strozzi tudi igralsko kot cesarjevič Rudolf ni mogel. Cesarja Franca Jožefa je v maski, govoru in igri dobro reprezentiral H. Nučič. Tudi ostali igralci, B. Kraljeva (Marija Vetsera), B. Krležina (grofica Larisch), B. Tepavec (Blum) in ostali, so se trudili, da predstavijo pripomorejo do čim najboljše uspeha. S finančnega stališča, mislim, je »Mayerling« za upravo vsakakor pozitiven.

Koncert židovske glasbe.

Židovsko akademsko društvo »Judeja« je v veliki dvorani Glasbenega zavoda priredilo koncert židovske glasbe, na katerem so sodelovali Zagrebški kvartet, prof. A. Geiger-Eichornova (klavir), M. Rothmüller (bariton), P. Präger (klavirska spremljava) in A. Fischer (klarinet). Izbrano uvodno besedo o židovski glasbi je govoril M. Grossmann.

Dve programski točki so posebno navdušili publiko: solopetje M. Rothmüllerja (Židovske pesmi Joela Engela ter 22 psalm Ernesta Bloha) in pa S. Prokofjeva »Uvertura židovskih tem«, ki so jo kolektivno izvajali Zagrebški kvartet, pianistka A. Geiger-Eichornova in klarinetist A. Fischer. Koncertno dvorano so na-

polnili zagrebški židje in drugo za glasbo se interesirajoče občinstvo.

Koncert Miguele Flete.

Pevski renomé španskega tenorista Miguela Flete je navzlic pretrpani visoki vstopnini zvalil v zagrebško velesojmsko dvorano okrog 5000 poslušalcev, ki se pa s koncertom niso zadovoljili. Pevski program je bil povsem drugačen od onega, ki so ga naznanjali plakati in je pevec namesto Grečanjnovih, Lalojnih, Puccinijevih, R. Korsakovih in Verdijevih skladb pel manj vredne kompozicije Guerrera, Calleja, Preza, Serrana in drugih. Razen tega je tudi velesojmska dvorana občutno neakustična in za koncerte takšnega formata neprimerna. Zato tudi lirski tenor M. Flete ni mogel priti do prave veljave.

Fr. N.

Evropski romantizem. Lani je vsa Evropa proslavljala službeno stoletnico romantizma. Izšla je cela serija novih obsežnih del, monografij in studij in krajših esejev v tem smislu. Tudi pri nas je več kritikov pisalo o romantičnem pokretu in njegovih začetnikih in nosivcih. Eden med temi je dr. Ivo Hergušić, ki je v zagrebški »Hrvatski reviji« objavil več člankov v to smer. Pred kratkim jih je ponatisnil pod naslovom »Evropski romantizem« v posebni brošuri. Obsega sledeča razmotrivanja: Kaj je romantizem, Romantizem na Angleškem in v Nemčiji in pri ostalih germanskih narodih, Ro-

mantizem v Franciji in Italiji in pri romanskih narodih, Slovanski romantizem in Zgled romantičnega nacionalizma (Frédéric Mistral). G. Hergušić je v izvajanjih koncizen in njegova brošura je dober pregled romantičnih dogajanj našega kontinenta. Priložena najpomembnejša bibliografija bo marsikomu dobrodošla. Brošura je izšla v Komisijonalni nakladi Z. in V. Vasića v Zagrebu in stane 12 Din. Obseg 30 kvart strani.

T. P.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sreda, 4. marca: »Mercadet«. Red E.
Četrtek, 5. marca: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Sreda, 4. marca: »Nina nana, punčka moja...«
Balet Figurine. Red A.
Četrtek, 5. marca: »Luizac«, premijera. Izven.
Petek, 6. marca: Zaprt.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sreda, 4. marca ob 20. uri: »Rusija na razpotju«. Izven. Gostovanje Hudožestvenikov.
Četrtek, 5. marca ob 20. uri: »Čardaška knežinja«, ab. B. Kuponi.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

V-No, 1462/I. 529-3-3

Razglas o licitaciji.

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del za obnovo »Strossmayerjevega doma« v Rogasški Slatini.

I. javno pismo ofertno licitacijo na dan 18. marca 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani.

Pojasnila in ofertni pripomočki se proti plačilu pravnih stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj ali tudi za posamezne vrste del v obliki popusta v odstotkih na vsote odobrenega proračuna, ki znaša za vsa dela 947.183,22 dinarjev ali posamezno:

1. za zidarska dela 156.920,02 Din,
2. za kamnoseška dela 31.051,— »
3. za mizarska dela 35.190,— »
4. za pleskarska dela 44.369,50 »
5. za steklarska dela 7.412,40 »
6. za slikarska dela 54.487,50 »
7. za pečarska dela 62.800,— »
8. za vodovodno instalacijo 554.952,80 »

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

v Ljubljani, dne 25. februarja 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A VII 310/30—5. 561

Oklic

dediču neznanega bivališča, neznanim dedičem in zapuščinskim upnikom.

Polanec Marija, roj. Mohorko, posestnica v Zgornjem Bregu pri Ptujh h. št. 52, je dne 27. novembra 1930 umrla, ne da bi ostavila kako sporočilo poslednje volje.

Bivališče njenega moža Polanec Petra ter njeni krvni sorodniki kot ostali zakoniti dediči so neznani.

Za skrbnika zapuščine v smislu §§ 78 odnosno 128 in 129 izvensp. pat. se imenuje gosp. Lasbahar Anton, občinski tajnik na Bregu pri Ptujh.

Zapuščinski krvni sorodniki, ki stavljajo kake dedno pravne zahtevke, se pozivljajo, da se tekom enega leta od današnjega dne javijo podpisaneu sodišču ter da dokažejo svoje dedne pravice, ker bi se sicer po preteku tega roka zapuščina prisodila samo onim, ki bodo izkazali svoje dedne pravice, odnosno, v kolikor se dedne pravice ne bi izkazale, prepustila državi, oziroma za neznanu kje bivajočega zapuščinskega moža pa obravnavala s prijaviteljem skrbnikom Lasbahar Antonom.

Istovčasno se sklicujejo tudi zapuščinski upniki, da prijavijo in dokažejo svoje terjatve napram zapuščini do 1. aprila 1932 pismeno ali ustmeno pri podpisaneu sodišču, ker bi sicer oni, ki ne bi prijavili in v kolikor njihove terjatve niso zavrovane z zastavno pravico, ne imeli nikakih zahtevkov, ako bi se izčrpala z plačilom prijavljenih terjatev.

Okrajno sodišče v Ptujh, odd. VII., dne 28. februarja 1931.

E 222/30—6. 562

Dražbeni oklic.

Dne 4. aprila 1931. ob desetih bo pri podpisaneu sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sušje, vl. št. 89.

Cenilna vrednost: 5358 Din; najmanjši ponudnik: 3156 Din.

Okrajno sodišče v Ribnici odd. II., dne 27. februarja 1931.

Konkurzni razglasi

S 2/31—1. 555

Konkurzni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini registrovane tvrdke Stavbeno podjetje Accetto in drugovi, družba z o. z. v Mariboru. Konkurni sodnik dr. Kovča Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru. Upravnik mase dr. Vavnik Miloš, odvetnik v Mariboru. Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču, soba št. 84, dne 12. marca 1931. ob enajstih.

Oglasitveni rok do 10. aprila 1931. Ugotovitveni narok pri imenovanem sodišču dne 16. aprila 1931. ob desetih soba št. 84.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 26. februarja 1931.

Sa 14/30—83. 554

Sklep.

Dolжник: Stavbeno podjetje Accetto in drugovi, družba z o. z. v Mariboru.

S sklepom Sa 14/30—2 na predlog dolžnika uvedeno poravnalno postopanje se v smislu § 56 točka 4, ker je tožnik umaknil poravnalni predlog, ustavi.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 26. februarja 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Št. 388. 506a 2—2

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Novem mestu razpisuje po nalogu kraljevske banske uprave v Ljubljani z odlokom V. No. 545/1 od dne 24. januarja 1931 na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu od dne 6. marca 1910 in njegovih izpremembah odnosno dopolnitvah, za prevzem del za tlakovanje železnega mostu čez Krko v Novem mestu z gradninskimi kockami na betonski podlagi z proračunjenimi stroški 115.000—dinarjev, v skrajšanem roku.

II. javno pismo ofertno licitacijo na dan 14. marca ob 11. uri v sobi št. 7 sreskega načelstva v Novem mestu.

Vsa natančnejša pojasnila glej v »Službenih objavah« dnevnika »Jugoslovana« št. 47 z dne 26. februarja 1931.

Sresko načelstvo v Novem mestu, dne 24. februarja 1931.

1. No. 421/1—F. 505-3-3

Razglas

o drugi ustmeni licitaciji za dobavo gramoza za državne ceste v območju tehničnega razdelka sreskega načelstva v Kranju.

Ker je I. ustmena licitacija za dobavo gramoza za leto 1931/32 le deloma uspela,

razpisuje podpisani tehnični razdelek drugo ustmeno licitacijo na

20. marca 1931. ob devetih

za sledeče cestne proge:

1. med km 642,0 do 663,5,
2. med km 663,5 do 664,5,
3. med km 664,5 do 694,5,
4. med km 707,0 do 709,909.

K licitaciji morajo ponudniki prinesiti potrdilo davčne uprave o plačanih davkih za tekoče četrtletje.

Popolni razglas o dobavi gramoza glej v Službenih objavah časopisa »Jugoslovana« od 25. januarja 1931., stran 14.

Tehnični razdelek sreskega načelstva v Kranju, dne 23. februarja 1931.

*

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje 22. februarja 1931.

Aktiva.	Dinarjev
Metalna podloga	231.152.904,29
Posojila	1.469.552.779,85
Račun za odkup kronske novčanice	897.799.723,06
Račun začasne zamene	126.259.457,03
Dolg države	2.996.842.941,92
Vrednost državnih domen, zastavljenih za izdajanje novčanice	2.138.377.163,—
Saldo raznih računov	529.980.578,28
	8.389.965.547,43

Pasiva.	Dinarjev
Glavnica Din 50.000.000 v kovnem zlatu: od te vplačano	30.000.000,—
Rezervni fond	13.154.054,10
Novčanice v obtoku	4.727.308.305,—
Državni račun začasne zamene	126.259.457,03
Terjatve države po raznih računih	218.275.133,91
Razne obveznosti	1.053.535.564,39
Terjatve države za zastavljene domene	2.138.377.163,—
Nadavek za kupovanje zlata za glavnico in fond	83.055.870,—
	8.389.965.547,43

V metalni podlogi se računi: dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 dinarjev, dol. za 5 dinarjev, lira za 1 dinar, švicarski in francoski frank za 1 dinar, dinar v kovnem srebru za 1 dinar itd.

Obrestna mera eskontu menie 5% na leto.

Obrestna mera za posojila na zastavo 7% na leto.

*

Št. 1725/II. 542-2-1

Razpis

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za na dan 7. marca 1931 ob enajstih nabavo 3000 kg bencina.

Pogoji se dobe pri podpisani. Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 23. februarja 1931.

*

Št. 165/G. 543

Razpis službe.

Sreski cestni odbor v Šmarju pri Jelšah razpisuje mesto ene pisarniške moči, ki mora imeti pogoje zvanika v državni službi.

Lastnoročno pisane in s kolkom 5 Din opremljene prošnje ter s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju ali oprostitvi vojaške službe, zdravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da ni bil prosilec obsojen radi kaznivga dejanja, eventualna službena izpričevala), je v roku 14 dni predložiti neposredno sreskemu cestnemu odboru od dne, ko je bil razpis objavljen.

Sreski cestni odbor, Šmarje pri Jelšah, dne 25. februarja 1931.

*

Štev. 747. 549

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani ponovno razpisuje v verskozakladnih gozdih v področju kr. šumske uprave v Kostanjevici licitacijsko prodajo okoli 2400 plm³ v režiji izdelanega bukovega porabnega lesa in okoli 1500 prm³ bukovih drv.

Ponudbe pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1, je vložiti do 16. marca 1931. do 11. ure dopoldne pri isti direkciji, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Vsa predmetna pojasnila daje direkcija šum v Ljubljani in šumska uprava v Kostanjevici.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 28. februarja 1931.

*

Št. 31/7. 518

Preselitev vzgajališča.

Po odloku kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani No. VI. 1. 299/2 z dne 24. januarja 1931 se je preselilo deško vzgajališče iz Ljubljane v Ponoviče, pošta Litija, žel. postaja Litija ali Sava.

Upraviteljstvo.

*

Štev. 177/31. 427

Objava.

Na temelju § 44/f adv. zak. imenuje odbor Advokatske komore v Ljubljani za prevzemnika pisarne pok. g. dr. Goljevščka Josipa, advokata v Murski Soboti, g. dr. V. d. n. a. Ludvika, advokata istotam.

Hkrati razrešuje dolžnosti začasnega prevzemnika g. dr. Valjija Aleksandra, advokata v Murski Soboti.

Advokatska komora v Ljubljani, dne 17. februarja 1931.

Razne objave

547.

Vabilo

na

XXXI. redni občni zbor

delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani,

ki se vrši v soboto, dne 21. marca 1931, ob 15. uri popoldne v bančni dvorani v Ljubljani, Dunajska c. št. 1, z nastopnim

Dnevnim redom:

1. Nagovor predsednikov.
2. Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1930 in predložitev bilance k 31. decembru 1930.
3. Poročilo nadzorstvenega sveta.
4. Odborenje bilance za leto 1930. in sklepanje o predlogu upravnega sveta glede uporabe čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev v upravni svet.
6. Volitev nadzorstva.
7. Služajni predlogi.

Pripomba: Po določilih § 13. pravil se smejo udeležiti občnega zbora tisti delničarji, ki položijo v to svrhu pri centralni družbi v Ljubljani, pri njenih podružnicah v Brezicah, Celju, Crnomlju, Kranju, Mariboru, Metkovicu, Novem mestu, Novem Sadu, Ptujh, Rakeku, Sarajevu, Slovenjgradu, Splitu, Šibeniku ali Zagrebu, osem dni pred zborovanjem vsaj deset delnic, odnosno tisti, ki prejmejo na svojo zahtevo osem dni pred zborovanjem vslopnico za ta občni zbor na podstavi svojih delnic, shranjenih pri navedenih poslovalnicah.

V Ljubljani, dne 1. marca 1931.

Upravni svet.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izveščku, prepovedan.)

»Je-li to res, Georg?« sem ga vprašal, »da si se tam zunaj posebno izveščbal v latinščini.«

»Ne, temveč v literaturi,« mi je odgovoril, »na pamet znam vse gostilniške verze. Škoda, da je bil razredni učitelj vpokojen, ker bi mu s tem gotovo napravil mnogo veselja.«

»Naš tudi,« je dejal Albert smeje. »No, zdaj si pa bomo ta zaboj v miru ogledali.«

»Pazi, da ne dobiš v vedenju štiri,« je pripomnil Georg in odstopljal s svojimi dolgimi nogami proti gimnaziji. Zadnjega pol leta je bil letalec. Ustrelili je štiri Angleže, toda dvomim, da zna še dokazati Pythagorov izrek.

Sli smo dalje. Vsa ulica je mrgolela uniform in premajhnih civilnih oblačil. Pojavljali so se obrazi, na katere smo že skoraj pozabili, in imena, ki jih že leta nismo slišali. Georg Waldorf je prihlamudral. Meseca novembra 1917. leta smo ga morali spraviti nazaj, ker je imel razdrobljeno koleno. Odrezali so mu stegno, tako da nosi zdaj težko umetno nogo s šarnirji in pri hoji močno cepeta. Tudi Herman Lei-

32

pold se je pojavil in se nam smeje predstavil: Götz von Berlichingen z železno pestjo. Ima namreč umetno desno roko. Potem se je pokazal nekdo iz kota pri vratih in dejal grgrajoče: »Gotovo me več ne poznate, kaj?«

Pogledal sem obraz, kolikor je sploh to še bil obraz. Po čelu se je vila široka, rdeča brazgotina, ki je segala do levega očesa. Meso je bilo tam tako preraščeno, da je bilo videti oko majhno in globoko ležeče. Toda levo oko je še bilo, mesto desnega je pa imel vtaknjeno stekleno oko. Nosu ni bilo več, njegovo mesto je pokrivala črna krpica. Brazgotina spodaj črne krpice je dvakrat razcepila ustnice. Razcepi so bili žmulasto in krivo zraščeni, odtod težko razumljivo govorenje. Zobovje v ustih je bilo umetno napravljeno in videti je bila spona. Neodločen sem ga gledal. Grgrajoči glas je dejal: »Pavel Rademacher.«

Zdaj sem ga spoznal po njegovi sivi, križasti obleki. »Dober dan, Pavel, kaj počneš?«

»Saj vidiš,« poskusil je raztegniti ustnice, »dva udarca z lopatico. Tudi tole sem izgubil.« Dvignil je roko, na kateri so manjkali trije prsti. Zalostno je mežikalo eno njegovo oko, drugo pa je gledalo otrplo in neudeleženo kar naravnost. »Samo da bi znal, če bom sploh mogel postati učitelj, ker tako slabo govorim, ali me kaj razumeš?«

»Dobro,« sem dejal. »Morda se bo dalo tudi to še popobljšati z nadaljnjimi operacijami.«

Dvignil je rami in umolknil. Zdelo se mi je, da

ni imel mnogo upanja, ker če bi se dalo popraviti, bi to gotovo že storili.

Willy se je preril do nas, da bi nas obvestil. Slišali smo, da je Borkmann vendarle umrl, zadet od strele v pljuča. Napadla ga je še hitra jetika. Henze se je ustrelil, ko je zvedel, da bo vsled rane v hrbtnem mozgu prikovan na bolniški voziček. To nam je bilo razumljivo: bil je najboljši nogometaš med nami. Meyer je padel septembra meseca, Lichtenfeld junija. Lichtenfeld je bil samo dva dni zunaj.

Naenkrat smo osupnili. Pred nami se je pojavila majhna, neznamita postava.

»Kaj, Westerholt?« je vprašal Willy neverjetno.

»Da, še vedno, ti mušnica,« je odgovoril.

Willy je bil presenečen. »Mislim, da si mrtev.«

»Še ne,« je odvrnil Westerholt dobrodušno.

»Zdaj pa vidim, da se človek ne more na ničesar več zanesti,« je dejal Willy in zmajeval z glavo.

»Mislim, da so te črvi že davno požrli.«

»Sele za teboj, Willy,« je odgovoril Westerholt samoljubno, »ti prideš prej na vrsto, ker rdečelasci ne živijo dolgo.«

Sli smo notri. Dvorišče, na katerem smo prej ob desetih med odmorom jedli kruh z maslom, šolski razredi s klopmi in tablam, hodniki z obešalniki — to vse je ostalo tako, kakor je bilo; navzlic temu se nam je zdelo, da je vse to iz nekega drugega sveta. Samo duh polutemnih prostorov nam je bil znan; ni bil sicer tako surov, toda zelo sličen onemu v vojašnicah.

Ce kraj nepričakovano pride

Romunski kralj Karol II. se zanima za vladne in upravne posle včasih na prav originalen in energičen način.

Nedavno se je pojavil v Bukarešti na takih krajih, kjer ga še niso nikoli videli. Obiskal je predvsem siromašni del mesta. Oblečen je bil v navadno vojaško obleko, spremljala pa sta ga njegov tajnik in njegov pobočnik.

Ko so prišli v ulico, kjer je policijsko ravnanje, se je kralj ustavil in stopil v poslopje. Tam je potrkal na neka vrata. Iz sobe pa se je zaslislal rezek in oster glas: »Kdo pa je ta simež, da ne more čakati? Ali ne more toliko potrpeti, da končam svoj posel?«

Kralj se pa za te besede ni prav nič zmenil in je vstopil v sobo. Ko pa je uradnik videl, kdo stoji pred njim, se je silno prestrašil, toda kralj se mu je nasmejal in mu ukazal, naj nadaljuje zaslisevanje. Posledica kraljevega vstopa dneva obiska pa je leta, da se je smetodno dela nekaj spremenila in sicer zelo na korist jetnikom.

Iz policijskega poslopja je kralj odšel na dvor, kjer, da vidi, kako se tam dela. Mladi uradniki so v mračni sobi stikali po omarah in iskali imena onih nesrečencev, ki še niso poslali prijave za odmero davka. Ko so pa spoznali kralja, so se silno prestrašili in samo dva starejša gospoda sta imela toliko poguma, da sta kralju razložila vse davčno-uradno poslovanje.

Nato je odšel kralj na ambulanco za lahke bolne ljudi, našel pa jo je zaprto. Nadzornica je bila nekam odšla, pa tudi nobenega zdravnikarja ni bilo nikjer... Ko je kralj videl, da nima s kom govoriti, je odšel.

Ustavil se je na policijskem komisariatu št. 29. Iz sobe, pred katero je stopil kralj, se je slišalo glasno smrčanje. Šele po dolgem trkanju se je mož prebudil in odprl vrata. Ko pa je spoznal kralja, se je tako tresel po vsem životu, da je moral kralju razkazovati razne uradne spise njegov tajnik.

Končno si je kralj ogledal še siromašni del mesta. Tam se je dolgo pogovarjal z raznimi reveži, med katere je razdelil sam prav znatno vsoto denarja, potem pa se je za precej izkušeni bogatejši vrnil domov.

Papir iz bankovcev

V shrambah belgijske državne banke v Bruslju in v Londonu imajo veliko množino nemškega papirnatega denarja, ki pa danes ni nič več vreden. Ta denar so pustili v deželi nemški vojniki, dokler je bila Belgija zasedena. Belgijska država je sicer lastnike nemških mark odškodovala, ker jim je zamenjala marke v franke, mark pa ni poslala v Nemčijo, ampak jih je hranila doma. Teh mark leži v belgijskih shrambah nad 140.000 kilogramov, tako da bi za njihov prevoz rabili 14 vagonov po 10 ton.

Najprej so hoteli ta denar požgati, pa niso imeli na razpolago primerne peči. Potem so hoteli najeti ladjo in denar odpeljati na morje in ga tam potopiti. Ker so se pa bali, da ne bi kakšen morskotok denarja zanesel na nepravno mesto, so ta načrt opustili. Sedaj pa so se odločili, da bodo papirnate nemške marke dali neki papirnici, ki jih bo v enem mesecu predelala v papir, na kakršnega tiskajo časnike.

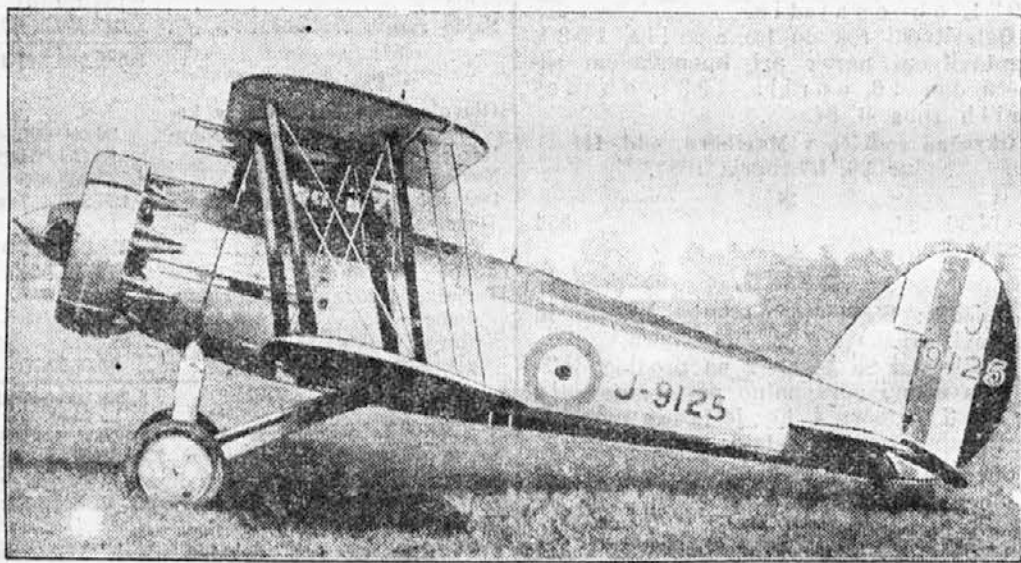
Hotelske nastavljenke na Madjarskem

Notranje ministrstvo na Madjarskem je izdalo naredbu, po kateri ne smejo biti nastavljenke v hotelskih obratih in penzijah sobarice izpod 40 let. Povod tej naredbi je dalo dejstvo, da se žensko osebje po gostilnah, kavarnah in hotelih, posebno v provinci, rekrutira navadno iz žensk dvomljivega slovesa, katere, pravi odredba, uplivaajo slabo na нравstvene razmere. Naredba se razteza tudi na Budimpešto.

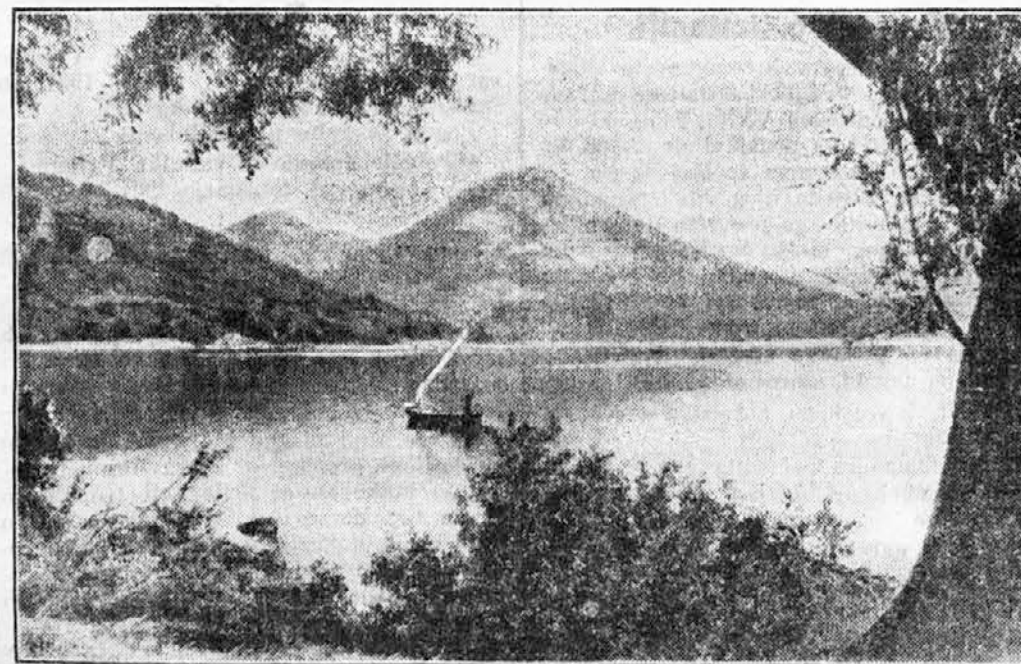
Nemški industrijece potujejo v Moskvo

Na povabilo ruske vlade je odpotovalo te dni več zastopnikov nemške veleindustrije v Moskvo, da prouče tamkajšnje gospodarske razmere. Na sliki vidimo (pred odhodom iz Berlina) od leve na desno: ruskega trgovskega zastopnika Ljubimov-a, ruskega poslaniškega svetnika Brodowskega, nemškega tajnega svetnika Kastl-a in čisto na desni tajnega svetnika Borsig-a.

Letalo s 6 strojniciami

Najnovejša vrsta angleških vojaških letal prekaša vse dosedanje iznajdbe za boj v zraku. Letalo ima 6 strojnic, strelja pa pilot sam; treba mu je le pritiskati na posebne gumba.

Grški otok Levkas

Vsled naprestanega deževja se je del otoka Levkas (v jonskem morju) pogreznil v morje. Zemlja se še vedno udara. Človeških žrtev doslej še ni bilo.

Muzej za amulete

»Amulete« imenujemo tiste male stvarčice, ki jih nosijo praznoverni ljudje s seboj, češ da jim prinašajo srečo. Amulete nosijo s seboj pa tudi ljudje, ki niso ravno praznoverni in se sami iz amuletov norčujejo, ne vržejo jih pa proč, ker navsezadnje vendarle še nekoliko verjamejo na njihovo čudodelno moč.

V londonskem medicinskem muzeju imajo poseben oddelek, kjer kažejo največjo zbirko amuletov iz vseh dob. To je najpopolnejša zbirka praznovernosti od starih Egiptčanov pa do danes. Med egiptovskimi amuleti je najbolj znamenit »ključ življenja«, kakor so ga nosili v starem Egiptu le najvišji dostojanstveniki, potem pa »nathate«, ki je varoval človeka pred znano nevarno egiptovsko očesno boleznijo. »Nathate« je bilo umetno stekleno oko z neko posebno sliko. Proti ušesnim boleznim pa so se varovali z malimi ušesi iz lesa, iz kovine ali pa iz slonove kosti.

Pri starih Rimljanih je prinašal srečo brosnast konjiček ali pa zob morskega soma.

Moderni amuleti pa dokazujejo, da je praznovernost še danes silno razširjena. Majhen kamen v obliki noge pomaga baje proti trganju v nogah. Revmatizem preženeš s koščkom jantarja, krče pa ozdravi drobci kosti. Kogar bole zobje, naj si preskrbi dve krtovi nogi in naj jih nosi vedno s seboj. Kdor pa hoče ostati srecen v zakonu, naj nosi pri sebi zlato srce.

Kaj najrajši delate

Pariški časnikar Passé je vprašal več znamenitih mož, s čim se najrajši pečujejo.

Kipar Jean Gérard je odgovoril, da najrajše plava, ker je to najlepša zabava za duševno delavnega človeka.

Slikar Poitu se najrajše uči kitajsko, če ima le čas.

Sloviti zdravnik Gouvin zbira redkosti, češ da nobena stvar ne da človeku tako pozabiti na neprijetno sedanost kakor misel na lepo preteklost.

Pisatelj Antoine Ravel pa pravi, da najrajši opazuje življenje na ulici.

Tenorist Bouscatel se najrajši vozi z avtomobilom.

Skladatelj Vardou silno rad kuha.

Najbolj originalen pa je odgovor nekega gledališkega igralca, ki je zapisal, da najrajši preštevava »prvega« svojo plačo...

Zima v švicarskih Alpah